

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: za Nemčijo: celo leto naprej K 55—
pol leta 25— za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 13— celo leto naprej K 60—
na mesec 4-50

Vprašanjem glede inzeratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak.
Upravništvo (spoda, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan svačer izvenredne nedelje in praznika.

Inzerati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih inzeracijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakazilu. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se boji ponj:

celo leto naprej K 48— četrt leta 12—
pol leta 24— na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 34

Nikar se ne igrate z občinami!

(Iz krogov kranjskih deželnih poslancev.)

Državni občinski zakon določa pravice in dolžnosti občinskih zastopov tako natančno, da ne more biti nihče o njih v dvomu. Člen 5. tega zakona daje občinam pravico v vseh stvareh lastnega delokroga ukrepati po svoji prosti samoodločbi. Ozirati se imajo pri tem le na državne in deželne zakone. Nikjer, prav nikjer ni postavne določbe, ki bi mogla siliti občinski zastop, da sklene nekaj, kar hočejo drugi, a ne tega, kar je njemu všeč.

Niti deželni odboru, niti posameznim deželnim odbornikom ne pristojna oblast, s pomočjo katere bi mogel ukazovati občinam iniciativne sklepe; kajti deželni odbor je po postavi le rekurzna inštanca za vse pritožbe in rekurze v odredbah in sklepah občin v lastnem delokrogu. Poleg tega ima deželni odbor še pravico nadzorovati nad gospodarstvom občin. A tudi to nadzorstvo je le varstveno in ne more biti iniciativno, kajti če bi smel deželni odbor ukazovati občinam, kaj naj sklepajo in kako naj sklepajo o stvareh občinskega gospodarstva, potem občinska avtonomija sploh preneha.

Do sedaj so deželni odbori, kot višje avtonomne oblasti, respektirale pravice občin. V nasprotju s tendenco, ki je udomaćena po državnih upravnih uradih, so deželni odbori kot eksekutiva za deželnozborske sklepe in nekaki predstavitelji ljudske volje dosledno skušali biti manj birokratski in se tudi niso posluževali izrazitega absolutizma, dasi so tudi deželni odbori in pogotič v njih sami potem izkoristili svoj politični vpliv in prilično pritiskali na občine in župane v tem ali onem smislu. Marsikatero imenovanje častnih občanov se je izvršilo pod pezo take sile. A to so bili le migljaji, le nasveti, ki so prihajali na občinske moke indirektnim in neuradnim putem. Nismo pa še slišali, da bi katerikoli deželni odbor v državi uradno ukazal občinam, da morajo na primer imenovati tega ali onega za častnega občana?

Dne 16. junija t. l. se je zgodilo menda prvič, kar imamo v Avstriji deželno zastopstvo, da je deželni odbor izdal uradni ukaz na županstva, v katerem predpisuje občinam politično izjavo čisto določene vsebine. Ta dan je namreč razposlal kranjski deželni odbor dr. Evgen Lampe v imenu deželnega odbora na vsa županstva na Kranjskem naročilo, da imajo tekom 14 dni sklicati občinsko sejo ter pri tej sprejeti od njega stilizirano izjavo, ki je naperjena proti naši majski deklaraciji.

Deželni odbor je s tem ukazom prekoračil svoj delokrog in si lasti pravice, ki mu po postavi absolutno ne gredo. Na tem ne izpremeni prav nič izgovor, da mu resni sedanjí časi nalagajo »posebne dolžnosti«. Deželni odbor nima prevzemati nalog od »časa« in ima vršiti le tiste naloge, ki mu jih nalaga zakon. Ako naj bi obveljal izgovor deželnega odbora, potem si lahko ne le danes, marveč tudi jutri in vsak dan naloži novih nalog. Županstva in župani bi bili na milost in nemilost izročeni prosti volji dr. Lampeta, Pegana in Zajca ter njih zaveznika Barba. Kam bi zagazili, si lahko mislimo. Za deželnim odborom bi pa lahko prišla z enakim izgovorom vlada, za njo sodnija, finančna, kratkoročno vsaka oblast. Bivši ministrski predsednik grof Stürgkh, čegar ideal in najuspešnejši pripomoček za vladanje podanikov je bilo postavolomstvo, kršenje državljanških pravic in strahovlada državne uprave in političnih uradov, je s kolom pokazal, kaj pomeni absolutizem in strahovlada državne uprave in političnih uradov. — Resni sedanjí časi bi mogli »posebno veliko dolžnosti« nalagati sodnijam. Najkrajši proces bi bil, da bi se pred sodiščem postavile vislice in natezalnice, nanje pa naj bi se natikali ljudje brez sodnega postopanja. Finančni minister bi v tem slučaju tudi ne hotel resignirati na izvrševanje »posebnih dolžnosti«. Povečal bi, da vrši posebno dolžnost, davčni vijak do neskončnosti, z njim pa iztisni iz ljudstva vse premoženje do kosti in mozga. Odveč bi bilo navajati novih vzgledov, kam bi vedla Lampetova in deželnega odbora logika, ker preziranje zakonskih predpisov ne more drugim zavesti, kakor v uradovanje s pomočjo najgršega absolutizma.

Deželni odbor pa ne zlorablja le svoje uradne moči v to, da naroča s svojo uradno oblastjo županstvom stvari, ki bi jih ne smel, marveč tega sedaj še po hujših sredstvih in se poslužuje čisto navadnega izsiljevanja.

Dne 3. julija je razposlal dr. Lampe občinam na Kranjskem nova dva ukaza, v katerih nevarno preti občinskim korporacijam in županom ter izsiljuje z žuganjem sklde občinskih zastopov. Dr. Lampe zahteva — dasi nima od tega nobene pravice — da se sklene resolucija deželnega odbora, razposlana 16. maja, brez izpremembe po vseh občinah. Občine, zavedajoč se svojih pravic in dolžnosti in vedoč, da deželni odbor nima moči, ki si jo nasilno lasti z ukazovanjem iniciativnih občinskih sklepov, so namreč začele druga za drugo dajati deželnim odbornikom odgovor, ki ni bil v danem slučaju drugega kot zasluzena klofuta. Da bi se jih gospodje preveč ne nalezili in da rešijo kar se rešiti da, so sedaj posegli po skrajnem sredstvu, po izsiljevanju.

Višek nasilstva dr. Lampeta in drugih deželnih odbornikov pa leži v tem, da so se spravili najbolj nad župane, ker vedo, da je veliko občinskih predstojnikov oproščenih vojaške službe, da morejo vršiti v zaledju v interesu države važna opravila. Te župane spraviti v strah, na je koncentrirati vso razpoložljivo silo ter jim žugati s takojšnjo odstavitvijo — kateri bi nujno sledilo vpoklicanje k vojakom — to je prvi in glavni namen nasilstva deželnih gospodarjev. Dr. Lampe ve, da je njegov pritisk na oproščene župane tako velik, da je malo junakov, ki bi se v boju za obstanek in življenje upali njemu napovedati vojno. Baš v tem, da ima Lampe to zavest, leži višek hudobije vseh hudobij in okoliščin, ki govori za to, da spada dr. Lampe in njegova kompanija na zatožni klopi. Okrepiti hoče maloštevilno Šusteršičansko stranko, kajti za slučaj, da bi bilo treba kakega upornega župana odstaviti, bi se z lahka ustvarilo novo mesto za kakega oproščenca te stranke. Ni nobena tajnost več, da leži glavna moč Šusteršičeve stranke na oproščencih. Ako bi ne bilo v deželi od deželnega odbora odvisnih živinskih prekupecev, cestnih odbornikov, občinskih svetovalcev in drugih, ki so Šusteršičevi pristaji samo za to, da rešijo življenje, bi že zdavnaj ne bilo nobenega posvetnjaka več v njegovi stranki.

Politični uspeh Šusteršič-Barbove akcije je pokopan. Tega ne more več doseči deželni odbor in naj bi tudi sedaj redila kaj sadu njegova nasilna sredstva. Kaj naj dokaže, ako bi sedaj vendarle dosegel deželni odbor sklepe občinskih zastopov po svoji volji, ko bo vsakdo vedel, da to ni izraz svobodne volje našega ljudstva in naroda, ko vsakdo ve, da bi mogli take sklepe doseči le odvisni župani, ki bi storili ta korak le nekako v silo. Mar naj taki sklepi služijo v rehabilitacijo Šusteršičeve stranke, katere politični vpliv je tako majhen, da je v njenih rokah vsaka akcija že v naprej diskreditirana? Če bo v zvezi imel Lampe kaj uspeha, si mora biti v svesti on, deželna vlada in vsakdo, da bi nič manjšega uspeha ne imel njegov uradni sluga, če bi se mogel posluževati istih sredstev, kot se jih poslužuje deželni odbor. Zanimivo je, kako veljkanska razlika je med našo majniško deklaracijo in Šusteršič-Barbovo protideklaracijo. Prva se je sklepala z veljkanskim navdušenjem od občine do občine, podpisovala od hiše do hiše. Nobenega prigovaranja, kaj še le sile, ni bilo treba. Bil je to prost, svoboden in prisrčen izraz volje našega naroda, ki ga je ponekod tlačil pritisk nemških uradov. Za protideklaracijo se sedaj mobilizirajo vse trupe, v ogenj se postavljajo topovi vseh kalibrov ter strupi vseh vrst plinov. Nemški nacionalci, Stajercijanci in Šusteršičanci, vsi so na delu, da nam s pomočjo vlade in absolutizma strgajo iz rok jugoslovanski prapor naše svobode in samostojnosti, a vse skupaj ne izda nič! Naša stvar stoji dobro in bati se nam ni treba bodočnosti!

Na nekaj se pa nam zdi potrebno opozoriti ob priliki absolutističnega nastopanja deželnega odbora kranjskega. Koliko občin je v rokah moč, kateri že zdavnaj ne podlegajo več voljski dolžnosti. Med njimi je mnogo takih, ki so bili med vojno najboljša opora države. Ti močje se niso ravno le točno po zakonih, kakor je bila njihova dolžnost,

marveč so velikokrat storili še kaj več, kakor pa so bili dolžni storiti. Ne pretiravamo, ako trdimo, da je baš na teh možeh slonela vsa peza vojne in da so ravno ti ljudje bili tisti, ki so rešili v vojnem času vsaj nekaj tega, kar bi sicer šlo v nič po zaslugi birokratske in stupide državne uprave. Župan in žandar sta bila med vojno edina organa, ki sta mogla ukaze tudi izvrševati. Težko si predstavljamo mobilizacijo, aprovizacijo, revizicijo in druga še nešteta vojna opravila brez sodelovanja pametnih županov in občinskih mož. Nehvalno delo so imeli vršiti ti močje, težko, odgovorno, zvezano z izgubo časa in moči. Vsa čast našim županom, dobro so služili državi. Tudi jim ne more nihče očitati, da bi ne držali storjenih obljub. Niti trenutka, niti migljaja ni, da bi ne bili ubogljivi in zvesti cesarju. In mar menite, da se bodo ti ljudje pustili po štiriletnem odgovornem in napornem delu še od dr. Lampeta in njegove klike izsiljevati? Mar menite, da žive v naši deželi med župani in občinskimi svetovalci sami izvržki, ki so pripravljeni za skledo leče izdati svoj narod v najtežjih časih? Ako se ne napravi konec absolutizmu deželnega odbora, vrglubo do najboljši močje od sebe občinske posle, potem naj pa gledajo okrajna glavarstva, ali pa deželni odbor, kako se bodo izvrševali vsak dan številnejši zakonski predpisi. Za to pa pravimo: Nikar se ne igrate z našimi občinami in nikar se ne igrate v deželnem odboru z absolutizmom. Na vprašanje cui prodest je mogoče samo en odgovor: škoda bo imela od tega edinole država.

Poseganje deželnega odbora v delokrog, ki mu ne gre, njegovo uradovanje v nepostavnih sredstvih, je nedopustno. Na noben način pa bi tudi ne smelo ostati nekažnovano. Dolžnost k. kr. deželnega predsednika, ki je v deželi čuvár cesarskih postav, bi bila, poučiti dr. Lampeta in deželni odbor, da ima tudi on vpoštevati zakon ter prisliliti ga, da se ravna po njih. To je neobhodno potrebno, ako moče deželna vlada, da izgubi ljudstvo zadnjo iskrico zaupanja v pravičnost in poštenost vladanja. Za vsako nepostavnost deželnega odbora delamo tem lažje odgovornega deželnega predsednika Attensa, ker vemo, da je ravno on najbolj vnet podpiratelj Šusteršičeve klike v deželnem odboru, ki že zdavnaj nima več za seboj večine deželnega odbora. Grof Attens se bo morda preje, kot si sam misli, prepričal, da noben absolutizem ne more večno trajati in da z nobenim zakonomstvom ni mogoče izriniti iz srca našega naroda to, za kar hrepeni in gori na Kranjskem več kot 90% prebivalcev.

Gospodarska podjetja in politično strankarstvo.

(Iz poročila ravnatelja dr. Janka Kersnika na ustanovnem zboru JDS.)

Viharji strastnega in brezobzirnega boja naših političnih strank, ki so divjali pred vojno zlasti v naši ožji domovini, so objeli z vso besnostjo tudi naše gospodarsko polje. Politično strankarstvo je vtisnilo strankarski pečat vsakemu gospodarskemu podjetju, tudi takemu, ki je zadevalo posredno ali neposredno interese celega naroda. Politična zaslepljenost je izvala trajne, čisto krivične napade na gospodarska podjetja, zlasti na shodih in v časopisju. Ustanavljali so se gospodarski konkurenčni zavodi zgolj iz političnih strankarskih nagibov, brez pravih gospodarskih potreb. Organiziral se je iz enakih nagibov celo boj kot posebno med domačimi denarnimi zavodi.

Posledice so bile za razvoj našega gospodarstva usodne. V narodu se je gojila malodušnost, vzburilo se je in krepilo nezaupanje do narodnih gospodarskih podjetij. Ljudstvo se je še bolj oklenilo tujih gospodarskih zavodov in je tako samo podpiralo in širilo gospodstvo tujega kapitala na lastni zemlji. Najbolj cvetoči in fundirani zavodi so zaostali v razvoju, šibkejši so hiral in likvidacije so bile na dnevnem redu.

Naše narodno gospodarstvo je še mlado in gotovo je, da je prišlo v predvojnem času nekaj narodnih gospodarskih podjetij tudi vsled neizkušeneosti vodstva in nesrečne špekulacije v zadrege. Ali politična nestrpnost in gonja

je vedno ovirala in večkrat onemogočila vsako sanacijo ter tirala zavod v propast.

Referent navaja in očrtava posamezne najbolj tipične slučaje ter popisuje brezuspešno akcijo nekaterih zastopnikov večjih gospodarskih zavodov, ki so v predvojnem času skušali izločiti politični boj na gospodarskem polju vsaj iz časopisja.

Sele vojni čas je končal samomorilni boj. Med vojno so se naša narodna gospodarska podjetja v splošnem oziru konsolidirala, okrepila. Izvzeta so seveda ona, ki so morala ustaviti obrat in delovanje, odnosno, ki so bila osnovana v krajih, več ali manj prizadetih po vojni. Splošna okrepitev gospodarskih, zlasti denarnih zavodov se je bistveno pospešila in sploh omogočila vsled izločenja političnega strankarstva.

V dobi krutega absolutizma in zatiranja se je oklenil narod svojih domačih gospodarskih podjetij. V široke plasti naroda, ki je zahrepenel bolj kot kdaj po politični svobodi, je proniknila zavest, da je potrebna za politično svobodo pred vsem gospodarska osamovolitev. Le — ta je prvi cilj politično zatiranemu in gospodarsko zaslužnemu narodu, ki hoče živeti. Temu cilju se mora ukloniti vsaka narodna in demokratska stranka. Sicer ni ne narodna, ne demokratska.

Zato stremi naša J. D. S. z izločitvijo vseh političnih bojev z narodnega gospodarskega polja in se zavzema za sporazum z vsako drugo narodno stranko, najsibot tudi nasprotno kulturne smeri, v svrhu vzajemne obrambe in podpore narodnih gospodarskih podjetij, ki zadevajo posredno ali neposredno interese naroda.

Referent opozarja, da bodo ostala mnoga gospodarska podjetja že po naravi njihovega ustroja še nadalje v gotovem oziru pod vplivom političnih strank. Tako bo vplivala na pr. pri občinskih hranilnicah pri podelitvi podpor ali razdelitvi čistega dobička ona politična stranka, ki bo vladala v občinskem odboru in gospodovala v upravi. Toda pri splošni upravi zavoda, kakor posebno pri dovoljevanju posojil mora prevladovati izključno le gospodarski interes.

Poročevalec razpravlja nato o združni organizaciji, ki je pri nas najbolj razvita in tudi najvažnejša. Ravno na to organizacijo so pri nas odločilno in najbolj značilno vplivale politične stranke. Razkrojile so jo na več zvez. Tem zvezam in večini posameznih združ so vsilile politično strankarske interese ter zapostavile ali tudi izključile gospodarske interese. Izkušnje preteklosti, mnogi združni neuspehi zahtevajo najnujneje ravno pri združništvu izločitev političnega strankarstva in edino odločilen vpliv stvarnih gospodarskih interesov. Ti vodijo iz razcepljenja k enotnosti. Vodilna združna misel je združevanje k skupnemu gospodarskemu delu ter zahteva enotno organizacijo združništva. J. D. S. smatra združništvo za vsenarodno zadevo in se hoče zavzemati za njega enotno organizacijo, kinajse vodistvo po gospodarskih načelih.

Iz slovanskega sveta.

Narodni Svet. V dopisu iz Ljubljane pravi »Glas SHS.«: »Istra je ekonomski sasvim vezana na Slovenijo. Ako bi danas Istra izjavila, da kao u večini hrvatska pokrajina ne pristupa ljubljanskim vijeću, bila bi to najžalosnija pojava, što smo ju videli u ovom ratu. Slovenci se ne organizuju u »Narodno vijeće« kao Slovenci nego kao dio naroda SHS. One neće pristupiti centralnom »Narodnom odboru« u Zagrebu kao organiziran narod, ne kao jedna cjelina za sebe, ne, oni će pristupiti direktno, jer članovi »Narodnog sveta« u Ljubljani već su ipso facto članovi »Narodnog odbora« u Zagrebu, a ne možda da bi u Zagreb došli nekakvi delegati slovenskog »Narodnog sveta«... — Splitsko »Naše Jedinstvo« (št. 152) govori z veliko pohvalom o ustanovnem shodu JDS., zlasti o zares demokratskem postopanju pri sklicivanju zaupnikov in o resnih in tehtnih posvetovanjih v odsekih, češ, to je bil slovenski parlament, kjer se je

narodnemu gospodarstvu po pravici odkazalo važno mesto. — O lojalnosti, s katero hočeta JDS. in SLS. delovati druga z drugo, pišejo z veliko pohvalo češki listi, n. pr. »Česká Stráž«. O tem in pa o važnosti Narodnega Sveta za Čehe je napisal poslanec Kiofáč temperamenten članek v »Narodni Politici« (št. 156) pod naslovom: »Za red in disciplino«. V teh velikih časih mora v politiki vladati red in disciplina, kakor v vojski. Če kdo nima moralne sile, da bi znal sam vzdrževati disciplino, mora biti avtoriteta, ki za to poskrbi. In to je Narodni Svet. Kakor hitro se je v dvomih stvareh Narodni svet odločil za to ali ono mnenje, mora poslušati vsakdo, tudi vsaka stranka... Kiofáč zavrača komplicirani aparat Narodnega sveta, kakor ga predlaga Kramářeva Državopravna demokracija, že za to, ker se s tem ustanovitve Narodnega sveta zavleče, in vendar je tako nujna. Težki časi se bližajo, časi, ko bo narod moral misliti tudi na svojo aprovizacijo, in tudi v tem bo šla Narodnemu svetu avtoritativna beseda. »Čas hiti, doba je velika in češki stvari grozi nevarnost tudi doma, kakor so pokazali nekateri resni pojavi zadnjih tednov. Kdor bo dalje delal ovire ustanovitvi Narodnega Sveta, je škodljivec češke stvari«.

O tržaškem vprašanju piše v »Českí Stráž« (št. 17) Adolf Černý. Svoje razpravo končuje takole: »Eno je nedvomno, da leži Trst in Reka na pobrezju razsežnega, nepretreganega, čisto slovanskega ozemlja in da sta temu ozemlju naravni pristaniki. Naj imata prebivalstvo kakršnokoli, spadata prirodno k jugoslovanskemu ozemlju, pri čemer pa bi seveda narodne pravice njih italijanskega stanovništva morale biti zajamčene... Morje Jadransko ni zgolj slovansko, niti zgolj italijansko, ampak slovansko na severu in vzhodu in italijansko na zapadu. Da so na slovanskem pobrezju mesta z italijanskimi ali poitalijanskimi večinami, čisto dvomljivo — Trst, Pulj, Reka, Zader — to ni odločilno prav tako, kakor bi o italijanski pripadnosti zapadnega pobrezja ne odločevalo, če bi Benetke, Jakin in drugi pristani imeli slovansko večino... Se enkrat ponavljam: Jugoslavlani ne mislijo z italijanskim prebivalstvom teh mest nasilno postopati, ampak se hočejo o njega pravih z njim pogoditi«.

Češki listi sedaj mnogo pišejo o odlični češki pisateljici Ruženi Svobodovi, ki je v zadnjih 20 letih podala češki publiki celo vrsto povesti, romanov in dram, pa ne plitvih stvari, ampak globokoumnih umetnin, kjer se razpravlja o ženskem družabnem in moralnem idealu. Njeno ime je sedaj še posebe omilelo, ker je baš ona glavna pokravnica in predsednica otroškega odbora »Češkega srca«. — Vojnovičevo pesem »Iz petega evangelija«, ki smo jo za dan sv. Cilela in Metoda priobčili tudi mi, je v češkem prevodu objavil Hejret v »Nar. Politici« (št. 157).

Slovaški pesnik Hviezdoslav, ki smo ga videli v Pragi, bo prihodnje leto 70 let star. Ogrske oblasti tožijo njega, dr. Šrobarski itd. veleizdaje, ker so letos spomladi izjavili za samoodlobo narodov in ker so bili — v Pragi. Slovaška javnost pa se ga hoče spominjati s posebno proslavo letos in sicer v dnevi od 23. do 25. julija v Dolnem Kubinu (županija Orava). Prireditelji pozivajo vse, ki se mislijo udeležiti slavnosti, naj se pravčasno prijavijo g. Aureliju Štuku v omenjenem kraju.

»Sindikát českých pisateljev«, ki je zgot materialna akcija pisateljskih krogov vseh struj za pisateljsko samopomoč, začne kmalu delovati, ker so pravila že potrjena. Gre tu za avtorske pravice, o nagradah za sodelovanje v časopisih, za pogodbe z založniki, za uredniške in gledališke razmere.

»Wiadomosci Polskie« (št. 187) pišejo o finančnem bankrotu boljševiške republike, ki je popoln. Maja meseca se je vršila v Petrogradu konferenca odličnih finančnikov, ki je spoznala, da tu ni rešitve. Vrednost papirnatega rublja napram zlatemu je 1:466; tak papirnat rubelj ni vreden niti 10 kopejev. Boljševiki tiskajo dalje carske bankovce (»Nikolajevske«) brez datuma in bankovce Kerenskoga (»Kierenske«), a več teh-le, ker se laže tiskajo; Kerensk tiskajo na dan za 84 milijonov rubljev. Poleg tega denarja kurzirajo novci švedski in — angleški. In Nemčija mora z boljševiki računati.

Eden izmed najkrajših hrvatskih epov je epos »Kokav i Vlasta«, ki

nas stavi v boje polabskih Slovanov. Pesniku tega epika, leta 1914. umrlemu profesorju dr. Fr. Markoviču, so v Oseku na hiši, kjer je spenil oni epik, na narodni blagdan (5. julija) razkrili spominsko ploščo. — Skupščina »Hrvatskih srednjeholjskih profesorjev« je dne 7. julija imenovala Jagača častnim članom. Ista skupščina je pozvala hrvatsko aprovizacijo, naj pride na pomoč dalmatinskim profesorjem. — V »Hrv. Njivi« (št. 26) je napisal prof. dr. Drag. Prohaska zanimiv esé o Jagaču, čigar učenec je bil; članek seže psihološki globlje nego običajni jubilejni životopisi: Jagaču se ni posrečilo si ustvariti učenca, velikega slavista, a navdaj da vse s kritičnim duhom. — Frankovačka »Kršćanska Škola« je priobčila čudno politično povest »Novo, a kratko prijateljstvo«, kjer čista Hrvatska sije v idealnosti. Srbkinja Stojka mora radi kraja v ječo. Slovenec Janez pa jo srečno prej poplita — čez Sotlo!!! Ta povest je res »pretresljiva uprav za sedanje naše prilike«.

V češkem »Venkovu« (št. 155) je objavljeno pismo nekega Bolgara, ki pa z ozirom na razmere v svoji domovini ne more imenovati svojega imena; dopis pravi, da nikakor ne pričuje ves bolgarski narod imperialističnim težnjam, v katere sta kralj Ferdinand in Radoslavov zavlekla bolgarsko državo; o postopanju s srbskimi knjigami poroča to-le: »Brž po okupaciji Stare Srbije in Pomoravja so bolgarski vojni uradi izdali naredbo, naj vsakdo, ki ima kako srbsko knjigo, jo odda dotičnemu uradu (Velika knjižnica srbske univerze je bila kot vojni plen zapeljana v Sofijo). Srbi so poslušali in oddali uradu tudi pojedine knjige in cele knjižnice, na druge se, da se jim vrnejo, ko bodo pregledane, kolikor ne bodo spodfukljive. Toda vse te srbske knjige so bile javno sežgane na trgih. V srbskih kraljih, ki so jih okupirali Bolgari, ni več niti ene srbske knjige. — Kakor poročajo hrvatski listi, je poslanec Stjepan Radić v saboru rekel: »Bolgarska je v tajni seji Sbornja sklenila, da pristopi k svetovni demokraciji in da je vsled tega Radoslavov, ki je pristaš nemštva, moral — iti.«

Kako je v Pragi?

Nič novega! Ako vzamete v roke časopis, najdete vedno iste vesti. Res je vse po starem. Preganjanje, sikane, cenzura, prepovedi, protesti itd., vse to je prav tako staro in vsakdanje, kakor lakota, ki je doslej v teh dneh svoj vrhunec. Po cel teden ubogi ljudje ne vidijo kruha. Zeno stoji celo noč na ulici in čakajo na »frontah«. Tu in tam se jim posreči dobiti pol hlebkca trde stvari, ki se danes imenuje kruh. Bog nas varuj. Gospod Condouhove je pohvalil Pražane, da so pridni in potrpežljivo prenašajo svojo usodo. Ti veleizdajalci ne delajo revolucije, kakor Dunajčani, ki so tako resno zaropotali, ko niso dobili svoj del kruha. — Zadržni dni je bilo grozno vreme, dež in mraz. K vsemu je prišla še »španska bolezen« — to je navadna angina, ki položi človeka par dni na posteljo in mu z neprijetnim kašljem precej prahabla kosti. Ako Španci nam nimajo kaj drugega lfrati, naj bi še take nadloge doma obdržali.

Slovanska lipa kljub temu lepo raste in čaka svojega časa. Med tem je bil 21. junij, dan strašnega spomina za vsakega Čeha. Na ta dan je bilo namreč pred mestno hišo na starem Ringu obglavljenih 27 čeških plemičev (21. junija l. 1621). Vsako leto na ta večer se je proslavljala spomin padlih žrtv z govorom. Imena plemičev so napisana na deski pred mestno hišo. Znano je, da so v začetku vojne to desko odstranili. Danes je zopet na svojem mestu. Na predvečer (20. junija) so ovesčali desko z rdečimi rožami. Toda policija je rože posmetala na tla. Ležale so potem te rdeče rože, kjer so nekoč ležale krvave češke glave. Ljudje so hodili mimo in metali rože na ono mesto. Policija jih je preganjala. Toda deska na steni je govorila...

Torej ponovilo se je isto, kakor svoj čas pri slovenski lipi. Lipa je stala lepa, ovenčana, kakor slovaška nevesta in ko so ji vzeli nakitje, je šumela veselo s svojimi mladimi vejami, kakor bi hotela reči: »Nekoč bom velika in močna in kje boste takrat vi, ki sovražite mojo mladost!« . . . Tako je bilo tudi pred mestno hišo. »Posekali ste nam glave, a — zamorili nas niste« . . .

Da, težko se je boriti proti idejam. Človeka lahko umorijo, drevo posekaš, prapor raztrgaš, knjigo sežgeš — ampak misel se ne da ubiti, posekati, sežgati.

In tako je prišel 6. julij. Husov dan. Eden najkrajših čeških dni. Na dan 6. julija (leta 1415.) je bil sežgan češki reformator Jan Hus v Kostnici — na grmadi. Nemci so ga obsojili in sežgali. Danes vsak otrok, da jo bil to eden največjih mož, kar jih pozna zgodovina. Češki narod ni nikoli pozabil, kdo je bil Hus. 200 let so slavili vsako leto spomin svojega mučenika po vseh mestih in vaseh. Nemci sami so 100 let po Husovi smrti priznali, da je bila rešenica na Husovi strani. Tako je sila misel, ki zmaga kljub grmadam. Češki narod je postavil svojemu velikemu mučniku krasen spomenik. Na predvečer 5. julija so hoteli Pražani k spomeniku, da ga ovenčajo. Vsak je nesel par rož. Kaj so našli? Spomenik zastražen, policija in orožniki stoji okrog in dve vrsti vojakov: bajonet auf. . . Nekaj odločnih mož je pristopilo k spomeniku in so vrzeli nanj svoje cvetje. Bili so takoj prijeti. Kaljenje javnega miru. . . Množica je stala od daleč in gledala. Iznad bajonetov pa se je dvigala močnoga postava Jana Husa, ki samozavestno gleda preko trga. Od nekod pa se je čul glas: Sancta simplicitas. Za take stvari ima čestita vlada, ki nima časa najti kruha za sestradano ljudstvo. A nad vsem tem je glasno govoril veliki prerok: »Sežgali so me — a jaz sem vstal in sem zmagal, ker sem se boril za resnico. Tako ti ti, moj narod« . . .

Konec vlade boljševikov.

Berolin, 12. julija. Nemški državni kancler se je strogo zaupno izrazil o nemških vojnih ciljih na zapadu. Skoro enako značilno pa se je izrazil o položaju na vzhodu. Iz njegovih izjavajev je posneti, da nemška vlada nikakor ne računa, da bi boljševiška vlada še dolgo ostala na krmilu. Malo pred kanclerjevim govorom je prišlo več gospodov iz moskovskega nemškega veleposlaništva v Berlin, ki so spremljali truplo grofa Mirbacha. Nobenega dvoma ni, da se je kancler zelo natančno informiral, predno je govoril o dogodkih na vzhodu. Iz krogov moskovskega nemškega poslaništva pa prihaja to — le poročilo:

Če ne varajo vsi znaki, pomenijo dogodki, ki so se odigrali začetkom julija, pričetek konca vlade boljševikov, tudi če se je vladni svetovet posrečilo, doseči močan trenutni uspeh. Če je hotela vlada sovjetov obdržati oblast, ni smela nikdar dopustiti preloma z revolucionarnimi levicami. Od brest — litovskega miru sem boljševiki in revolucionarni levici niso več tistega mnenja. Toda socialni revolucionarni levici, druga največja stranka v Rusiji, še dolgo ni hotela preiti v opozicijo. Da je boljševiška vlada po smrti grofa Mirbacha prišla morilce, je bilo samo ob sebi umevno, zlasti, ker je nemška vlada z vso pravico to zahtevala. Gotovo pa je bilo pogubno za boljševike, da so porabili to priliko, da udarijo ob tej priliki vso stranko socialnih revolucionarjev levice, kar se je seveda posrečilo samo navidezno, namreč samo v Moskvi. Sedaj so kmietje, ki so skoro izključno socialni revolucionarji, najhujši nasprotniki boljševikov. Boljševiškega gospodstva, ki bi se opiralo samo na bajonete, ne bo mogoče dolgo vzdržati.

Berolin, 12. julija. »Norddeutsche Allg. Zeitg.« poroča: Nobenega dvoma ni, da protiboljševiško gibanje med delavstvom močno napreduje. Tipično za celo vrsto podobnih slučajev je zborovanje delavcev aleksandrovške železnice v Moskvi dne 21. junija. To zborovanje je obiskalo 2000 delavcev ter so sprejeli delavci ostro resolucijo proti smrtni kazni in proti diktatorski politiki vlade. Vladni zastopniki so mogli govoriti le med silnim hrupom. Še bolj odločna je opozicija kmetov proti boljševiški politiki. Videti je, da se premožnejši kmeti organizirajo ter pridobivajo tudi vpliva na mase najrevnejših kmetov, o katerih so mislili boljševiki, da imajo pri njih največje zaslombo. Važno je tudi, opozoriti na to, da boljševiki teh najrevnejših kmetov še niso organizirali in da je nedavni sklep boljševiške vlade, postaviti posebna zastopstva za najrevnejše kmete, na vaseh nedej najodločnejšo opozicijo socialnih revolucionarjev levice, ki se vedno bolj zavzemajo za ustavitve meščanske vojne v Rusiji. Pričakovati je, da bo kmalu konec boljševiške vlade. Kdo pride za njimi na krmilo, še ni znano. Da pa se množje mase meščanskih strank od dne do dne, je popolnoma jasno.

Morilci grofa Mirbacha.

Monakovo, 12. julija. (Koresp. urad.) »Münch. - Zeitung« poroča iz Stockholma: Moskovski listi poročajo, da je bivši vojni minister Savinko, ki ga marljivo iščejo, ker velja za provzročitelja umora grofa Mirbacha, zbežal skupaj s francoskim veleposlanikom Noulensom par dni pred umorom grofa Mirbacha v Vologdu. Moskovska vlada je razpisala veliko nagrado za onega, ki ga prime. Savinko se je pred kratkim mudil v inozemstvu.

Berolin, 12. julija. Kakor se zatrjuje v političnih krogih, je določen za naslednika grofa Mirbacha nemški poslanik v Kijevu, Mumm.

O dogodkih v Rusiji.

Moskva, 9. julija. (Koresp. urad.) Uradno se poroča: Dne 4. julija se je izrekla na kongresu ruskih sovjetov z več kot 1/3 vseh glasov zadovoljnost z zunanjo politiko sovjeta ljudskih komisarjev, s čimer se je izrazil obenem protest proti obnovitvi vojne z Nemčijo. Socialno - revolucionarna stranka levice je nato, oprta na mornarski oddelke 1000 mož, poskusila oboroženo vstajo, za katero je služil umor nemškega poslanika s strani članov socialno - revolucionarne stranke levice kot signal. Oboroženi oddelki leve socialno - revolucionarne stranke so nenadoma zasedli poštni in brojavni urad, zaprli predsednika moskovskega sovjeta, zastopnika ljudskega komisarjata za notranje zadeve in predsednika zunanje komisije za boj proti revoluciji. Vstaja je bila popolnoma vdušena. Nekaj sto še preostalih upornikov je bilo aretiranih. Sestavila se je posebna preiskovalna komisija pod predsedstvom ljudskega komisarja za justico. Ta je konstatirala, da je poskusila socialno - revolucionarna stranka levice, ki je imela samo dve ur brojavni urad v rokah, brzojavnim potom provzročiti v Petrogradu in Tulu vstajo ter da je razširila različne govorice o razmerju sovjetske vlade napram Nemcem, ki bi bile mogle razburiti ljudsko dušo. Na kongresu sovjetov je bila stranka, ki je provzročila vstajo, v manjšini. Brez dvoma pa bi bila sovjetska vlada strmojavljena, če bi se bilo tej stranki posrečilo doseči kak uspeh.

Položaj v Sibiriji.

Bern, 12. julija. »Daily Mail« poroča iz Harbina z dne 1. julija o povratku ameriške komisije v Harbin. Poročilo pravi, da je v Irkutsku vstalo 10.555 nemških in madžarskih vojni vjetnikov proti Čehom ter so jim Čehi prepredili, da bi se vrnili domovino. Čehi imajo železnico Omsk - Irkutsk še zasedeno.

Bern, 12. julija. Iz Londona poročajo, da prihaja položaj boljševikov v Sibiriji vedno bolj kritičen. Češko - slovaška armada je mnogo večja, kakor se je prvotno mislilo. Vprašanje je le, kako dolgo se bo mogla držati. Glasom zadnjih poročil iz Vladivostoka imajo redne oblasti mesto zopet v rokah in so boljševiki aretirani in internirani. Češko - slovaške čete v Vladivostoku štejejo 15.000 mož.

Tokio, 11. julija. (Koresp. urad.) Poročilo iz Washingtona, da je sklenila Japonska zavrniti željo ententnih držav, da naj po vsakim pogojem nastopi v Sibiriji, se označuje uradno za nerazumno. Zunanji uradni krogi so si na Japonskem sedaj precej edini, da v tem trenutku še ni treba poslati čet v Sibirijo.

Turško - ruska mirovna pogodba.

Berolin, 12. julija. (Koresp. ur.) Danes so se izmenjale v zunanjem uradu v Berlinu med turškim veleposlanikom Haki pašo in pooblaščenim zastopnikom ruske socialistične federativne sovjetske republike g. Joffom ratifikacijske listine k mirovni pogodbi v Brestu - Litovskem z dne 9. marca 1918 in k rusko - turški dodatni pogodbi.

Finsko - ruska mirovna pogajanja.

Stockholm, 12. julija. Finska vlada je predlagala ruski vladi, da naj pošlje takoj svoje zastopnike v Reval, da se prične mirovna pogajanja. Ruska vlada je to ponudbo sprejela.

Car živi.

Kodanj, 11. julija. (Koresp. ur.) »Berlinske Tidende« poroča iz Stockholma: Neki švedski trgovec, ki se je te dni vrnil iz Pernu, poroča, da car še živi in da je vest o umoru carja nastala najbrže vsled tega, ker je bila vržena bomba proti carjevi hiši. Car ni bil ranjen, zatrjuje se pa, da je bil njegov sin ubit.

Italijanska ofenziva.

NASE URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. julija. (Kor. urad.) Nikjer večjih bojnih dejanj. — Šef gen. štaba.

V Albaniji. Iz vojaškega razmostranja 12. julija. V Albaniji je potoke tudi večeršnj dan brez ostrejših spopadov. Naše čete so se vstale severno spodnje Semene in v pokrajini Berata in so prišle doslej v dotiko le s slabimi izpostavljenimi oddelki sovražnika. Na zapadnem krilu med Beratom in Devolijem so ovirale naše slednje varstvene čete in težkoče ozemlja hitro prodirane Italijanov. Pri svojem odhodu za Semeni smo popolnoma uničili ceste, pota in umetne zgradbe na tej komunikacijski točki in tako onemogočili sovražnikovo pritiskanje.

Iz Adrije.

Dunaj, 12. julija. (Koresp. ur.) Povodni vojni v južni Adriji so pripeljele enote naše torpedne flotile italijansko letalo št. 12 iz letališča v Brindisiju ter posadko dveh častnikov k nam.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

10. julija. Mestoma artiljerijsko delovanje, ki je bilo silnejše na asijski visoki planoti in na vzhodni pokrajini Grappe. Južno Stelvia je bila ena naših izpostavljenih postojank na višini 2931 m napadena po sovražnem oddelku. Sovražnik je bil pogin v beg. V Brenti male akcije za popravilo fronte, ki so nam dale 24 vjetnikov.

Albanija. Naše čete so dosegle na zapadnem delu srednj in spodnj tok Semenov in so razširile na vzhodu svoje pridobitve na višinah glave Tomoriona. V središču so prodrele na obeh bregovih nekoliko naprej in odbile sovražnika.

11. julija. Navadno izvidne in motilne akcije. Zivahno artiljerijsko delovanje ob Brenti, na asijski visoki planoti in ob Cornonu. Naše sprejete straže so poglne sovražne oddelke v beg.

Pred novimi boji na zapadu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 12. julija. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Ruprehta: Artiljerijsko delovanje je oživelo zvečer in se je stopnjevalo tokom noči do jutrih ognjenih napadov na bojne pozicije in zaledno ozemlje. Jugozapadno Vperna in pri Bailleulu kakor tudi severno Alberta so bili močnejši sunki in večkrat izvidni oddelki sovražnika zavrnjeni. Armadna skupina prestolonaslednika: Med Aisno in Marno je ostalo bojno delovanje Francozov živahno. V bojih na srednjem polju ob gozdu Viller - Cotterets smo vjeli nekaj sovražnikov. Vzhodno Reimsa smo odbili izvidne sovražnikove sunke.

Poročnik Neckel je izbojeval svojo 20. zračno zmago. Iz ameriške letalske skupine, katere polet na Koblenz je bil včeraj naznanjen, je padlo tudi 6. letalo, sestreljeno v naše roke. — v. l.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 12. julija. (Kor. urad.) Krajnjevni boji jugozapadno od Bailleula in na zapadnem bregu Avre.

Dunaj, 12. julija. Na zapadni fronti se vrše na odseku bavarskega kraljeviča hudi boji.

Blockada Zebrüggja.

London, 12. julija. (Koresp. ur.) Povodom predstave vojnih slik je izjavil mornariški minister Sir Erich Geddes: Naše velike minske zapore obično preprečujejo podmorskim čolnom plovidbo, jih zadržujejo, jim jemljejo svobodo gibanja in krčijo njih število. Nekateri ljudje so dvomili o uspešnosti blokade v Zebrüggju. Nobenega dvoma ni, da je blokada uspešno izvedena.

Ameriške čete.

Bern, 12. julija. Ameriški vojni minister je poročal predsedniku Wilsonu o številu čet, ki so bile dosedaj poslane na Francosko. Od meseca maja 1917, ko se je pričelo pošiljanje čet v Evropo, je naraslo število teh čet od 17.000 mož mesečno do junija 1918, v katerem mesecu je bilo odposlanih 276.000 mož. Vsega skupaj se je odpejalo v Evropo 1.099.000 mož. Kar se tiče mostov, ki se je vrnilo v Ameriko in kar se tiče izgub, je navedel ameriški vojni minister, da je bilo vseh teh mož do konca junija 8165. Od enega milijona mož, ki se je prepejal v Evropo, je poginilo na morju samo 291 mož. Wilson je odgovoril na to poročilo s to - le brzojavko: Vaše poročilo je zelo pomembno za transport čet na Francosko. Lansko leto smo dosegli rekord. Ta uspeh bo razveselil našo deželo, ki se čuti srečno, da naj njene armade vedno hitreje

posegajo v veliki boj in rešijo svet. Kakor poroča Reuter, pripravljajo ameriški vojni minister poročilo za poslansko zbornico, v katerem pravi, da je sedaj pod zastavami 160.000 častnikov in 1.200.000 mož.

Francozi in Amerikanci se kregajo zaradi denarja.

Med Ameriko in Francosko je prišlo do zelo kritičnega spora. Francoska zahteva, da plača Amerika sama, kar potrebuje za svojo evropsko vojsko, namesto da bi morala to nositi Francoska. Odkar namreč prihajajo ameriške armade na Francosko, se silno dvigajo francoski dolgovi. Amerika zato dosedaj še ni plačala ničesar. Vsi francoski bančni krogi so mnenja, da se tako razmerje ne da več vzdržati. Dosedaj se je Amerika branila plačil baže z ozirom na valuto. Nekateri listi predlagajo, da naj Amerika najame pri francoskem prebivalstvu svoje lastno posojilo. Toda tudi od tega je malo pričakovati. Računa se sedaj s krizo v francoskem finančnem ministertvu.

Politične vesti.

— Pri namestniku deželnega predsednika je bila včeraj popoldne deputacija »Slovenca« in »Slovenskega Naroda« pod vodstvom državnega poslanca dr. Ravniharja. Deputacija je protestirala proti utesnitvi svobode tiska, zlasti proti dejstvu, da ljubljanska policija nima za oba dnevnika časa za ponočno cenzuro. Dvorni svetnik vitez Laschan je vzel pritožbo na znanje, in zagotavljal, da bo zadevo proučil. Proti odloku policije se bo seveda vložila formalna pritožba.

— Kako falsificirajo. Dunajska »Reichspost« je prinesla iz Ljubljane poročilo, v katerem se bavi z zadnjo sejo občinskega sveta ter pravi o ljubljanskem županu, da gleda čez mejo: »Einer, der über die Grenze blickt«. Župan dr. Tavcar, tako pravi list, je izjavil na očitjanja Pammerja, da smejo tudi drugi gledati čez mejo, če gledajo Nemci preko meje. Naj me odstavijo, če me hočejo, kakor namestnika deželnega glavarja tirolskega Concija, jaz ne bom lezel nazaj skozi ključavnico. »Neue Freie Presse« piše o cirkularju deželnega odbora, da je deželni odbor pozval občine, da naj glasujejo o svojem stališču napram volilnim načelom deželnega odbora o rešitvi jugoslovanske vprašanja v okviru habsburške monarhije in naj se izjavijo, kako je izpadlo tozadevno glasovanje.

— Seidler o političnem položaju. Ministrski predsednik Seidler bo podal v prvi seji izjavo o zunanje-političnem položaju.

— Seidler in socialni demokrati. Z vedno večjo napetostjo pričakujejo politični krogi pričetka poletnega zasedanja parlamenta. Med vlado in voditelji socialnih demokratov se vrše neprestano tajna pogajanja, da bi socialni demokrati dovolili vladi proračunski provizorij. Vlada se zaveda, da na Poljake ne sme več računati. Zato hoče pridobiti socialne demokrate, ker ve, da bi v slučaju, da bi bila zagotovljena večina za proračunski provizorij, tudi Poljaki glasovali za to, da se specifičirajo vojni krediti. To specifičiranje vojnih kreditov ima namen napraviti razdor med opozicijskimi strankami, ker bi mogli za dele vojnega kredita glasovati tudi nekateri opozicijski poslanci. To velja namreč za one dele vojnega kredita, ki se tičejo potreb inozemstva samega, kakor begunske podpore itd.

— Faidutti in Bugatto proti Conciju. Poslanca Faidutti in Bugatto sta objavila v listih izjavo proti poslancu Conciju, ker je na zadnji seji načelnikov strank nastopal s Čehi in Jugoslavo ter se izjavil z njimi solidaričen. Oba poslancu pravi, da je njegov nastop škodljiv italijanskim interesom. Italijani nočejo ničesar vedeti o skupnem nastopu s Slovani. Oba poslancu sta znana, da storita le to, kar jima ukazuje vlada.

— Dr. Mravlag v Judenburgu. V nedeljo 21. t. m. pojde dr. Mravlag v Judenburg na Gor. Štajerskem, da bo tam ponovil, kar je tolikokrat že premlel na drugih shodih, kako grozi plaminskim Nemcem nevarnost s strani Jugoslovancov. Povedal bo, da hočejo Jugoslovanci zajeti celo Judenburg in se čisto kdo ve kako visoko proti severu. Govoril bo tudi župnik dr. Gimpl. Zavzemali se bodo tudi v Judenburgu za Nemčijo ob zastavah nemške države, kakor da je spas Avstrije samo v zvezi z Nemčijo, zapeli »Die Wacht am Rhein« in Judenburg bo rešen jugoslovanske nevarnosti. Ali avstrijska vlada ne vidi, kako se na Mravlagovih in stičnih nemških shodih meče med nemško prebivalstvo geslo: Proč od Avstrije?

— Graški občinski svet proti prodaji hiš Slovincem. V zadnji seji je sklenil občinski svet graški izdati oklic na hišne posestnike, naj nikar ne prodajajo posestev Slovanom in drugim nemščim ljudem. Graških občinskih očetov je kar strah, toliko hiš in posestev so med vojno kupili v njihovem najbolj nemškem mestu tukaj. Čez sto hiš je bilo v kratkem času prodanih, graški magistrat je ugotovil, da je bilo pri teh kupcih čez 60 slovenskih kupcev. V okolič, ki ga izda graški župan na posestnike, bodo navedli imena vseh onih, ki so napravili »izdajstvo nad nemščim narodom« s tem, da so prodali tujo zemljo in stavbe. — V tako veliki nevarnosti Gradec menda vendarle še ni, kakor vprijetje gospodje. Število slovenskih kupcev hiš je že na prvi pogled pretirano, ker štejejo n. pr. med Slovence Milana Rosnerja, bivšega tovarnarja v Ljubljani, Gabrijelo Gorjanyjeva iz Novejga mesta in druge, ki nikdar niso bili Slovinci. Rosner je kupil kar pet hiš. Po našem mnenju kupujejo v Gradcu hiše po večini le Nemci in to taki, ki napravijo na ta način prav dobre kupce. V Ljubljani in na Kranjskem odprodajo posestvo za prav drag denar, v Gradcu pa poceni kupijo novo. Imajo v mirnem kotičku morda lepše domovanje, povrh

pa še denar. Graški občinski svet takih kupcij nikdar ne bo mogel preprečiti, zlasti pa se ne bo mogel otresti nemških kupcev hiš, ki vedno bolj silijo od juga proti severu. Našim ljudem bi ob tej priliki svetovali, naj se v Ljubljani nikar tako ne ženejo za nemškimi hišami, ker so vse veliko predrage.

— Wekerle o zunanji politiki. Kakor bo poročal v avstrijskem parlamentu ministrski predsednik Seidler na podlagi podatkov, ki mu jih bo podal zunanji minister o zunanje-političnem položaju, bo podal enako poročilo tudi ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle v ogrski zbornici.

— Glasovanje o volilni reformi na Ogrskem. V specialni debati o volilni reformi je bil odklonjen z dvema glasovoma večine predlog, da je odvisna volilna pravica od dokončnih starih razredov ljudskih šol in znanja madžarskega jezika. Tudi pri odklonitvi volilne pravice v vojni dekoriranim in invalidom je prišlo do hudih rabuk. Ministrski predsednik Wekerle je zastopal dodaten predlog o volilni pravici žen.

— Iz krogov madžarskih poslancev. Bivši ogrski justični minister Geza Polonyi je bil zaradi svojega nastopa v vprašanju volilne reforme imenovan za predsednika sveta za javna dela, kar je visoko politično dostojanstvo. Več politikov, ki niso bili zadovoljni s tem imenovanjem, hoče izstopiti iz tega sveta, tako predvsem bivši justični minister Baszoni, ki je izjavil, da je imenovanje Polonyija nesramno plačilo za javno izsiljevanje.

— Nemška parlamentarna kriza. »Berliner Tageblatt« piše: Izjave državnega kanclerja morajo parlamentarni večini zadoščati. Treba pa počakati, v koliko se bodo dejanja vlade vjemala z njenimi obljubami. Seveda je pa kriza izgubila samo svoj akutni značaj, ni pa odstranjena in še tudi ne bo tako kmalu. To je v zvezi z odločitvijo o naših vojnih ciljih. Anekstionistični val, ki ga je zadnjič vzela voda, se najbrž zopet pojavi, kancler se pa odločnostim kolikor mogoče izogiblje. Scheidemannova stranka se še ni odločila glede svojega stališča do vojnih kreditov, pa jih brez dvoma dovolji. »Vorwärts« Hertlingove vlade ni pustil v dvomu, da do nje nima zaupanja in se sklicuje na Scheidemannove izjave, da tej vladi ne more dovoliti proračuna. — O vojnih ciljih na zapadu, pravi list, je grof Hertling govoril samo zaupno, nasprotniki stoje torej pred zaprtimi vrati. Sedaj pa pravi grof Hertling o sporazumu z drugimi faktori, da je treba, kakor hitro se na nasprotni strani pokaže resna mirovna volja, stvar zasledovati. Vpraša se samo, ali se bo za resno mirovno voljo smatralo šele to, da se bo nasprotna stranka smatrala za pobito in bo prošla za vsakršne mirovne pogoje.

— Iz glavnega oddelka nemškega parlamenta. V glavnem odseku nemškega parlamenta se je včeraj nadaljevala politična debata. Poslanec Stresemann je očital odstopitvemu državnemu tajniku v. Kühlmannu, da je učinek svojih izjav na znotraj prenel tako pomanjkljivo, kakor se to pri državniku ne sme zgoditi nikdar. Politika državnega kanclerja pa je pravilna, ker mora vsakor med armadnim vodstvom in vodstvom zunanjih zadev obstajati zaupna razmerje. Novega državnega tajnika bomo pa sodili po njegovih dejanjih. Državni kancler grof Hertling pozivlja zbornico, naj mu pomaga, da se tudi znotraj zdrži enotna fronta, tako izredno potrebna bratom tam zunaj na bojišču. Poslanec Ledebour (neodvis. socialist) je rekel, da je Kühlmannu šlo dobro, dokler je delal politiko najvišjega armadnega vodstva, prišlo pa je drugače, ko mu je v naglici ušlo lastno naziranje. Treba je, da se na obeh straneh postavijo jasni mirovni cilji in ako bodo Nemci v tej točki popolnoma jasni, bodo tudi narodi ententnih držav svoje vlade prisilili k miru. — Odslek je na to sprejel vojne predite 15 milijard mark. Proti so glasovali neodvisni socialni demokrati. Poljaki so se pa držali glasovanja.

— Izključen član nemške gosposke zbornice. Včeraj je nemška gosposka zbornica v tajni seji sklenila izključiti kneza Lichovskega ter se je na to odgodila do 20. septembra.

— Nemški vojni krediti. Glavni odsek državnega zbora je sprejel naknadni proračun glede vojnega kredita 15 milijard mark proti glasovom neodvisnih socialistov. Poljaki niso glasovali.

— Nemčija in Belgija. Wolffov urad poroča: O izjavljanju državnega kanclerja pred javnim odsekom državnega zbora o belgijskem vprašanju so krožile v javnosti vesti, ki bi utegnile dati povod za nesporazumjenja. Zato objavljamo tale del govora, ki pride v poštev dobesedno: Kar se tiče bodočnosti Belgije, pomeni, kakor sem že včeraj povedal, okupacija in sedanja posest Belgije samo, da imamo zastavo za bodočo pogajanja. V pojmu zastava je, da onega, kar imamo v rokah kot jamstvo, nečemo obdržati, če dajo pogajanja ugoden uspeh. Ne nameravamo obdržati Belgije v katerikoli obliki. Zelimo ravno tako, kakor sem povedal že 24. februarja, da naj bi Belgija po vojni, ko zopet oživi, nastopala kot samostojna država, nobenemu podvržena kot vazal in da živi z nami v prijateljskih odnosih. To je stališče, katero sem zavzemal od vsega početka napram belgijskemu problemu in katero zavzemam še danes.

— Obtožba romunskega kabineta. Kot podlaga obtožbe romunskega kabineta se navaja: Kršenje onega člena ustave, ki določa, pod katerimi pogoji smejo stopiti tuje čete na romunska tla, potlačitev svobodne trgovine, na katere mesto je stopila nedopustna trgovina z uradnimi dovolilnicami izkaznicami, končno varstvo, katero je dala vlada raznim manipulacijam z državnimi denarjem.

Podpisujte
osmo vojno posojilo!

In obenam pri poslovalnici podpiše 8. vojno posojilo! Moralna dolžnost nosi pri tem dobre obresti.

čloča starostno mejo za sodnike. Določena je sploh na 65. leto, za senatne predsestnike najvišjega sodnega dvora na 67., prvi in drugi predsestniki najvišjega sodnega dvora in predsestniki višjih deželnih sodnih so izzeti iz starostne meje. Ko bo zakonski načrt sprejet, pojde v pokoj 107 sodnikov.

— **Promocija.** Na inomestski univerzi je dne 8. t. m. promoviral za magistra farmacije gospod praporščak Bogomil Orožen, starejšina akad. društva »Triglav« v Gradcu. Cestitamo!

— **Absolvirani srednješolski učiteljski kandidati** se tem potom opozarjajo, da se pravočasno prijavijo za vpis v suplentski seznam pri deželni solski svetih.

— **Deželna vlada in orožniki.** Pišejo nam: »Slovenski Narod« je v eni zadnjih števil na pritožbo, da so se pri deželni vladi o priliki zlagavanja državnih vpokojencev zastran sprejema v gospodarsko organizacijo državnih uslužbenecv prošnje vpokojenih orožnikov zavrnile, neovrgljivo dokazal, da spadajo vpokojeni orožniki pod civilni penzijski etat in so tedaj smatrani za civilne državne in ne za vojaške vpokojence. Omenjena pritožba je pa ostala kljub temu brezuspešna, kajti ko so se dne 8. in 9. julija pri Pollaku na Emonski cesti dežele državnim vpokojencem testenine, so jo mogli vpokojeni orožniki ravnotako z dolгим nosom odkuriti, kot o priliki vpisovanja pri deželni vladi. Reklo se jim je, da nimata ljubljanska aprovizacija in kranjska deželna vlada za vpokojenimi orožniki ničesar opraviti, morda se morajo le - ti obrniti do ministrstva za deželno brambo na Dunaju s takimi prošnjami. — Zares lepe razmere! Vpokojeni orožniki, kateri je svoj čas hlapčeval različnim civilnim oblastim, n. pr. sodnim, državnim pravnikom, okrajnim glavarstvom in seveda tudi deželni vladi, bi se moral prejši, kakor vsak drugi pristevati civilnim državnim vpokojencem. Postavodajalec je to tudi uvidel in pridelil vpokojene orožnike civilnemu penzijskemu etatu. Ali bodo tudi gospodje pri deželni vladi kranjski kdaj to uvideli? Kdo ve? Kranjski orožniški vpokojenci naj gre, če hoče v Ljubljani dobiti peščico testenin ali par dekagramov masti po nižnji ceni, na Dunaj k ministrom berati? Krasne ideje. Živela tesnostnost! Pravilo, da v Rusiji ne le nekdanji generalom, ampak tudi orožnikom slabo gre. No, slabše orožnikom pa ne gre, kot pri nas.

— **Za učitelstvo ljubljanske okolice.** Dne 11. julija t. l. se je vršil v Ljubljani sestanek udov podružnice Slovesne zveze za Ljubljano in okolico, pri katerem sestanku se je sprostila misel, naj bi učitelstvo ljubljanske okolice delalo na tem, da vpleje za svoje osebe in družine aprovizacijo, enako oni, ki je pred kratkim osnulo ljubljansko mestno učitelstvo in ki, kakor se je pohvalno omenjalo, tudi vedno lepše uspeva v blagor svojih članov, ki so morali v tem kritičnem vojnem času, ko si posameznik tako težko nabavi raznih potrebščin za preživljanje, nekaj ukreniti, da obvaruje sebe in svoje pred največjim pomanjkanjem. Vsi se sklepa na omenjenem sestanku se me je pooblastilo, naj Vas, dragi tovariši in veleneceni tovarišice celega ljubljanskega okraja povabim potem časopisov na sestanek. Vabim Vas torej vse, ki ste tega ali onega političnega mišljenja, na sestanek, ki se bo vršil v četrtek 18. julija t. l. ob 10. uri dopoldne v telovadnici šole na Grabnu v Ljubljani. Lepo prosim tudi ljubljansko učitelstvo naj se sestanka udeleži in naj nam s svojim svetom in izkušnjami stoji ob strani. Ako bo kdo zadržan in se ne bo mogel udeležiti sestanka, naj pooblasti svojega bližnjega stanovskega

tovariša, ki se bo sestanka udeležil, da tako zvezo, kako sodi o tem skupno učitelstvo. Na svidenje v četrtek! — Ivan Perko, sklicatelj sestanka.

— **Podlovec Janko Novak,** bivši dacar v Horjulu k. u. k. F. J. B. Nr. 7., III. M. K. 4. Žug je bil vjet v Galiciji leta 1914. Pisal je zadnjikrat njegovi ženi 2. novembra 1917. Njegov naslov je bil: J. N. Voroneška, gub. ujezda Novokopersko, gorod Krasno, stane, Koleno, huter Panika, Rusija. — Prosim nekdanje njegove tovariše, ki so se iz vjetništva vrnili, da mi proti povrnitvi stroškov dobrotno sporočijo kaj vedo o mojem možu. Naslov: Marija Novak, St. Jernej št. 11., Dol.

— **Kdo ve kaj?** Kdo izmed vračajočih se iz Rusije bi vedel kaj sporočiti o Vladimiru Grahli, ki je služil kot praporščak pri Lir. 27., VII. Komp. Pisal je zadnjic 11. julija 1917 iz Tjumena, Tobolskaja gubernija, Sibirija. Sporoči naj se na naslov: Grahli Ivan, nadučiteljski Skopo, p. Dutovlje, Primorje.

— **Kdo izmed vračajočih se v vjetništvo bi mi mogel povedati kaj zanesljivega o Stankotu Bizjak,** iz Ljubljane, Tržaška cesta 5. Vpokojen je bil junija 1915. Nazadnje je služil 14. pešpolku, potem baje se pri 8. Viet je bil avgusta 1916. Njegov naslov v Rusiji: Stanko Bizjak, Gub. Kiew, Mestecsko Belaj, Cerkov Svodno, Dolovo 804. Gospi 19. Baracke 18. Palata. Tozadnja, kolikor mogoče točna pojasnila prosim na naslov: Rudolf Bunc, Spodnja Siska št. 285 pri Ljubljani.

— **Dovoljeno zvišanje najemnine?** Dunajski nemški listi so izvedeli iz ba- je poučenih krogov, da se pripravila vladna odredba, ki bo hišnim posestnikom dovolila splošno povišanje najemnine. Po tej odredbi, da bodo hišni posestniki imeli pravico, povišati dose- dajo najemnino, ne da bi jim bilo treba dokazati, kakor to zahteva zakon o varstvu najemnikov, da je ta povišek upravičen z resničnimi izdatki, stroški za popravila itd. Odredba, ki stopi v veljavo šele novembra, bo dovoljevala pri najemninah do letnih 1500 K desetodstotni, pri najemninah od 1500 do 3000 K pa 15 odstotni povišek. — »Fremdenblatt« poroča na to s poduče- ne strani, da ni nič znano, da bi vlada nameravala izpremeniti naredbo v var- stvo najemnikov tako, da bi smeli zvi- šati najemnino z dnem 11. novem- bra t. l.

— **V Ljubljani bivaajoče žene in za- konski ter nezakonski otroci v vojni padli, umrli in uradno pogrešani** vpokojencev, oziroma njihovih zakoniti zastopniki, ki se še niso zglasili v svr- ho oblastveno zaukazane uradnega štetja vojnih preostalih, opozarjamo, naj se nemudoma zglase na mest- nem magistratu, glavne stopnje, levo, vrata št. 2 na hodniku. Opustitev zglasi- tve je kazniva.

— **Stanovanja za slovenske igralce.** V kratkem pridejo igralci in igral- ke narodnega gledališča v Ljubljano. Nekateri imajo svoje rodbine in kon- zorcij jim mora preskrbeti stanovanja. To je pa pri današnjem pomanjkanju stanovanj jako težavno. Zato se obra- ča konzorcij na slavno občinstvo z nji- no prošnjo, da mu isto blagovoli pri- skočiti na pomoč. Že za prvi avgust potrebovali nekaj rodbinskih stanovanj in več mesečnih sob. Prosimo tozade- nih prijav na konzorcij v gledališko pi- sarno.

— **Umrla je v Ljubljani na Starem trgu ga. Jerica Remžgar.** Pogreb se vrši jutri. N. v. m. p.

— **Umrla je v Črnomlju g. Andrej Lackner,** posestnik in hotelir v 64. letu svoje starosti. Pogreb se vrši jutri.

— **Umrla je v Tudobu gđe. Franica Vilar.** Pogreb se vrši jutri. N. v. m. p. **Gasilno društvo v Zireh.** V nede- ljo, dne 14. julija prirede članice gasil- nega društva v Zirek veselico, ki se začne ob 4. uri popoldne z govorom, ki mu sledi deklamacija in potem burka »Mutasti muzikant« v enem dejanju. Po igri je ples, prosta zabava, šaljiva po- šta in srečanje.

— **Za Radovljico sta imenovana po- stajni mojster Aleksander Potrato** kot načelnik, dodeljen pa postajni moj- ster Franc Ramoveš.

— **Krasen spored za otroke je pridobi- bil »Kino Central«** ter ga predstavlja jutri v nedeljo ob 4.11. dopoldne in ob 3. popoldne, v ponedeljek ob 4. popold- dne. V prvi vrsti omenjamo veliki film: »Liliputanci v boju z velikani«, ki ga predstavlja četa najmanjših palč- kov sveta, in novo pravljico (film v barvah) »Sen«. Poleg tega so na spo- redu še drugi novi, sijajni filmi. Tudi odrasli se bodo pri teh predstavah za- bavali ob veselju otrok.

— **Dve prvovrstni veseloligr» »Kino Central«** v deželnem gledališču. Opo- zarjamo na današnji inerat »Kino Central«. Občinstvu je preskrbljenih nekaj veselih ur. V veseloligr »Princ Samit« je Osswald srčkana prin- cesinja, v ljubki veseloligr »Stric iz Amerike« izborna zabava slavni komik Arnold Rieck. Te predstave niso za mladino.

— **Kino Ideal.** Spored za danes soboto 13. julija: »Pest orjaka. I. del.« V tem senzaciskem filmu nastopi znamenita filmska umetnica in ljubljenska občinstva Henny Porten. Delo je vpriz- orjeno po romanu Rudolfa Strazza ter je povsod vzbujalo največje zaniman- je. »Albert in nepravni Maks Linder« je jako zabavna filmska burleska v 1 de- janju. Ta spored ostane do ponedeljka 15. julija. Predstave od 4. ure dalje: zadnja ob 4 na 9. uru na vrtu s spre- mlevanjem odlične gledališke godbe. Mladina nima dostopa. Kino Ideal.

Aprovizacija.

— **Iz seje mestnega aprovizacijskega odseka dne 12. julija 1918.** Aprovizacija bo odslej v svojih prodajalnih oddajala mleko po dveh cenah in sicer po 1 K in 1 K 40 v liter. One stranke, ki imajo izkaznice preskrbovalnice za mleko s črkami A in B in obenem izkaznice ubožnih akcij s črkami A, B in C ter I. in II. uradniške skupine, dobe mleko za znižano ceno 1 K za liter. Vsem ostalim strankam, ki so še upravičene dobi- vati mleko pri aprovizaciji, se prodaja po 1 K 40 v liter. Aprovizacija opozarja občinstvo, da je mleko predvsem name- njeno otrokom do 4. leta. Druge stran- ke naj ne hodijo v aprovizacijski urad po nakaznice za mleko, ker se njihovim za- htevam ne bo moglo ustreči. Stranke, ki prosijo za mleko, morajo prineseti poleg drugih izkazil tudi potrdilo hišnega go- spodarja, da nimajo nobene mlekarice. — Sprejme se razne ponudbe za nakup masti. Ako bo prišla tudi mast v Ljub- ljano, še ni gotovo. Mestna aprovizacija razdeli tudi onim strankam, ki niso ude- ležene pri nobeni ubožni akciji, po zmer- ni ceni mast. Kdaj se bo to zgodilo in po katerem redu, se pravočasno objavi v časopisih. — Moka prihaja polago- ma in jo je še vedno toliko na razpologo, da je mogoče peči kruh. — Proti peku Pirca je prišlo znova več pritožb glede slabe kakovosti kruha. Ker se pritožbe

le vedno ponavljajo in vsi dosedanja opomini mestne aprovizacije niso nič zalegli, sklene odsek, da se peku Pirca za nedoločen čas odvzame peko kruha.

— **Krompir na rumene izkaznice C.** Stranke z rumenimi izkaznicami C prej- mejo krompir v ponedeljek dne 15. t. m., v torek dne 16. t. m. in v sredo dne 17. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v ponedeljek dne 15. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 160, od 9. do 10. št. 161 do 320, od 10. do 11. št. 321 do 480, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 481 do 640, od pol 3. do pol 4. št. 641 do 800, od pol 4. do pol 5. št. 801 do 960, od pol 5. do pol 6. št. 961 do 1120. V torek dne 16. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1121 do 1280, od 9. do 10. št. 1281 do 1440, od 10. do 11. št. 1441 do 1600, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 1601 do 1760, od pol 3. do pol 4. št. 1761 do 1920, od pol 4. do pol 5. št. 1921 do 2080, od pol 5. do pol 6. št. 2081 do 2240. V sredo dne 17. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 2241 do 2400, od 9. do 10. št. 2401 do konca. Stranke dobe za vsako osebo 3 kg krompirja, kilogram stane 50 vinarjev.

— **Prodaja praških klobas in preka- jenega mesa po nižnji ceni.** Mestna aprovizacija bo prodajala klobase in prekajeno meso v vojni prodajalni v Go- sposki ulici v ponedeljek dne 15. julija popoldne strankam z zeleno izkaznico B št. 1700 do 2000. Vsaka oseba dobi 1/4 kilograma; kilogram praških klobas stane 4 K, kilogram prekajenega mesa 8 K.

— **Petrolej za zavode, urade, obrt- nike in podjetja.** Zavodi, uradi, obrtniki in podjetja, ki so vložili vprašalne pole za petrolej do 25. junija, naj se zglase v mestni posvetovalnici in sicer: Stranke z začetnimi črkami A do K dne 15. julija, stranke z začetnimi črkami L do Z dne 16. julija, vsakokrat ob 8. do 12. ure do- poldne.

— **Obrtniki in posestniki hlevov,** ki so dobili že meseca julija prejemnice za petrolej, ne dobe sedaj novih nakazil. — Vsaka stranka naj prinese s seboj tudi rudečo legitimacijo.

Razne stvari.

— **Ukrajinski sladkor za Nemčijo.** Na trg v Magdeburgu je došlo 100.000 stotov sladkorja iz Ukrajine. Cena znaša 6 mark za kilogram.

— **Gabrielle d'Annunzio** je priobčil v »Corriere della sera« slavospev na prihod prvega milijona Amerikancev v Evropo. Ameriški listi so slavospev ponatisnili.

— **Seidlerjeva hčerka na dvornem gla- dališču.** Hči ministrskega predsednika Alma von Seidler je bila angažirana na dunajsko dvorno gledališče ter vstopi dne 1. sep- tembra.

— **Španska bolezen v nemški armadi.** »Frankfurter Zeitung« poroča, da se je španska bolezen razširila v obilni meri v nemški armadi. V nekaterih enotah je obo- lelo 15 odstotkov moštva.

— **Zamorci na zapadni fronti.** »Journal de Paris« poroča iz Washingtona, da je v ameriški armadi pod orožjem 186.000 za- morcev. Izveščati pa hočejo še ogromno število zamorcev in jih poslati v Evropo na zapadno fronto.

— **Krompir za vrtiljak.** Posestnik neke- ga vrtiljaka v bližini Lova v Belgiji, je na- ročil otrokom, ki so stali okrog vrtiljaka in bi se radi vozili, da naj grejo lepo domov in naj prinese vsak en krompir za enkratno vožnjo na vrtiljaku. Otroci so pridno kradi

doma krompir, se vozili cel dan na vrtilja- ku, zvečer se je pa posestnik vrtiljaka vrtil okoli 300 kg krompirja.

— **Brezmesni tedni v Nemčiji.** Voi- ni prehranjevalni urad je izdelal sedaj načrt o brezmesnih tednih po celi nem- ški državi. Vsak mesec naj se vplejeta po dva brezmesna tedna. Prično se brezmesni tedni v sredi avgusta. Brez- mesni tedni bodo od 17. do 25. avgusta, od 9. do 15. septembra od 29. septembra do 6. oktobra in od 20. do 27. oktobra. Uvedba brezmesnih tednov ima namen štediti z živino. V ta namen se bo tudi količina mesa od 15. avgusta naprej znižala od 250 gramov na 200 gramov v mestih z več kot 100.000 prebivalci.

— **Velika tatvina.** V Budimpešti se je vršila včeraj velika bančna tatvina. Ogrska deželna banka je poslala svojega slugo v spremstvu nekega uradnika k podružnici dunajskega Bankvereina z naročilom, da oddasta 200 komadov bankovcev po 1000 K in ček za avstro - ogrsko banko. Medtem, ko se je uradnik za trenotek odstranil, da izroči tiskovine pri blagajni, je sluga zbežal z bankovci, ki jih je imel v črni usnjati tor- bici. Sluga je bil šele dva dni v službi ogr- ske deželne banke. Njegova delavska knji- žica se glasi na ime Josp Gerula. Star je 25 let. Ček avstro - ogrske banke se je po- stavil pod zaporo. Številke bankovcev niso znane.

— **»Frane Jožefova« gorenica** raz- bremeni želedec in črevo že po malo urah brez bolečin ter obenem izboljša slast do jedi in trajno poživl delovanje prebavnih organov.

Gospodarstvo.

— **Oddaja zgodnjega krompirja.** Ker je za zgodnji krompir le še do 17. t. m. najvišja cena 100 K za 100 kg veljav- na, opozarjamo vse kmetovalce, naj z oddajo hite, ker od 17. julija do včerašji 29. julija je cena le 86 K za 100 kg. Opozarjamo ponovno, da je ves krom- pir pod zaporo ter je vsled tega ves preostali pridelek oddati Vojno žitnemu zavodu. Temožine, ki se oddajajo se- danj, bodo pri seboj dajatelj vprošte- vane. — Zavod za promet z žitom.

— **Romunsko zlato.** Iz Berolina poro- čajo, da namerava romunska vlada de- lovati na to, da se postavi v Kremlju spravljeni zaklad romunskega zlata pod varstvo nemškega poslanstva.

— **Maksimalna cena za drva na Ogr- skem.** Te dni izide naredba ogrske vla- de, po kateri se določi maksimalna cena za drva. Cene bodo 930 do 950 K za vagon.

— **Po železnici iz Amerike v Evropo.** Neka ameriška družba hoče zgraditi že- leznico iz Amerike v Evropo. Železnica bi šla iz Severne Amerike po podmors- kem predoru v Sibirijo inpreko ruske Azije v Evropo. Tako bi se izognili dol- gotrajnemu in nevarnemu potovanju preko morja. Predor pod morjem bi bil dolg kakih 65 km.

— **Čudo praktičnega in dobrega dobe** čitatelji danes v inseratnem delu naše- ga lista. Pat. varnostni klinč »Viktoria« je pri današnjih nesigurnih časih, ko se vsak dan dogajajo tatvine in vlomi, dobrodošel gost vsakomur, ker onemo- goči vsak vlom z nepravim ključem ali vitrihom. (3469)

— **Izdajatelj in odgovorni urednik:** Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Brez posebnega obvestila.

Vsemogočni je poklical danes našo nad vse ljub- ljeno, zlato mamico, gospo

Jerico Remžgar

k Sebi v boljše življenje.

Globoko potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem, ki so poznali preblogo ranjko, da bo pogreb v nedeljo, 14. julija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, na Starem trgu št. 16, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 13. julija 1918.

Josip,
sin.

Marija, Angela,
hčeri.

Potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskrenoljub- ljena, nepozabna hčerka ozir. sestra

Franica Vilar

dne 12. julija t. l. po daljši mučni bolezni mirno v Bogu zaspala.

K večnemu počitku jo položimo v nedeljo, dne 14. julija 1918.

Pudob, 12. julija 1918.

Žalujoča rodbina Vilar.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, pri- jateljem in znancem, da je prišla iz romunskega vjet- ništva žalostna vest, da je tamkaj v Jašu (Jassy), naš nadvse ljubljani soprog, oz. oče, sin in brat, gospod

JOSIP ZMET

stavbni mojster,

dne 15. aprila 1917 podlegel kruti bolezni.

Blagega pokojnika priporočamo v spomin in mo- litev.

Kranj, 13. julija 1918.

3501

Polona Zmet, soproga; Latko, Jelica, Marija, otroci; Jožefa Zmet, mati; Anton Zmet, brat; Ana Brcko roj. Zmet, sestra.

Potrti neizmerne bolesti naznanjamo vsem sorod- nikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljub- ljeni sin, brat in nečak, gospod

IVAN PUCI

c. kr. poročnik nekega gorskega strel. polka, odlikovan dvakrat s Signum laudis, malo srebrno svetinjo in Kar- lovim križcem 3497

pri sedanjih italijanskih ofenzivah dne 19. junija ob 4. uri popoldan zahodno Zenson di Piave položil svoje na- depolno življenje, star šele 23 let — domovini na oltar. Pokopan leži v Chiarani na Benečanskem.

V Ratečah na Gorenjskem, 10. julija 1918.

Globoko žalujoči rodbini
Puci-Weber.

Naznanjam v imenu vseh sorodnikov prežalostno vest, da je naš dragi sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Alojzij Marčič,

narednik pri c. kr. oddelku strojnih pušk, imetnik več avstrijskih odlikovanj

umrl junaške smrti dne 15. junija 1918 pri Asiagu v starosti 24 let.

Po štiriletni, neprestani zvesti in brabri službi na vseh frontah, je priletela sovražna krogla in končala mlado življenje.

Dragi Alojzij, naj Ti bode tuja zemlja lahka!

Slov. Bistrica, 9. julija 1918.

3463

Andrej Marčič, oče; Antonija Marčič, mati; Marija, Antonija, Justina, Angela, sestre; Konrad, brat; France Wasiak, svak.

Potrte globoke žalosti naznanjamo vsem sorodni- kom, prijateljem in znancem prebridko vest, da je naš predobri, nepozabni soprog, oče itd., gospod

Andrej Lackner

posestnik in hotelir,

včeraj dne 12. t. m. po kratkem bolehanju v starosti 64. let preminil.

Pogreb se vrši jutri v nedeljo ob 2. uri popolu- dne iz hiše žalosti v Črnomlju.

3511

Črnomelj, 13. julija 1918.

Rodbina Lackner.

Kupi se, manjša čedna hiša, če mogoče z vrtno v Ljubljani. Naslov pri upr. „Slov. Nar.“ 3435

Lokal za brivca ali kaj drugega se s stanovanjem ali brez njega takoj odda na Glavnih št. 20. Poizve se: Rožna dolina 186. 3490

Prodajalka želi premeniti službo. Izurjena je v speciji, galanteriji, manufakturi in trafiki, če mogoče kam na Stajersko. Ponudbe na upr. „Slov. Nar.“ pod „železnica 3390“.

3 preim avgustom se oddajo 3 meblowane sobe skupno ali posamezno. — Naslov pove upravnistvo „Sloven. Naroda.“ — 3476

V kakšni večji trgovini v Gorici išče službo kot pomočnica 3460

deklica, izurjena v več stroki z možna več jezikov. Naslov se izve: Via Studenec 14, Gorica.

Trgovski pomočnik išče službo, najraje v kakšni večji trgovini. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ 3364

Iščeta se dve ali ena soba s kuhinjo do 8. avgusta. Kdor prebri, dobi 2 kg usnja ali dve kg masti. Jernej Blizjak, Poljanska št. 60.

Potrebujemo nujno: 1 kavarniško blagajničarko, 312 1 donašalca jedil za restavracijo. Hedžet & Koritnik, Ljubljana.

Kupi se dobro ohranjen pianino ali klavir. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ — 3500

Kupujejo se kontrolne BLAGAJNICE samo in najbolje pri National Registrarkassen G. m. b. H. Dunaj VI. Mariahilferstrasse 57-59. — 3467

Kupim vsako množino pristnega voska Ponudbe pod: „Čebela“ na upravn. „Slovenskega Naroda.“ — 3477

Registrirna blagajnica je naprodaj pri Sever & Urbanč, Ljubljana, Wolfova ulica 12. 3517

Večletna PRODAJALKA z dežele, izveščana v mešani stroki, išče službo na deželi. V prostem času lahko pomaga pri vsem hišnem delu. Na plačo se ne ozira. — Naslov pove upravnistvo „Sloven. Naroda.“ — 3492

Firma A. Krisper, Meštni trg naznanja cenj. p. n. občinstvu, da bo od 21. julija do 19. avgusta svoje trgovske prostore imela zaprte. — 3526

Hišo če mogoče s posestvom in dobro pitno vodo, pripravno za trgovino, bi kupil v Zagorju ob Savi ali kakem večjem tugu. — Ponudbe na Alojzij Cerar, Lukovica pri Domžalah. — 3495

Hiša, hlev, vrt in njiva se proda v Meniški vasi št. 28 pri Toplicah, Dolenjsko. Več se izve pri lastniku Adolf Hauptmann, Sv. Petra cesta št. 39, v Ljubljani. 3444

Išče se služba za različna fina ročna dela, tudi monogramne za neveste. — Glavni pogoj hrana. — Nastop s 15. avgustom ali septembrom. — Pismene ponudbe pod „fina ročna dela 3258“.

Veliko skladišče v bližini glavnega kolodvora se išče za takoj ali pozneje. Ponudbe na Fritsch & Breznik, Sv. Petra c. 17.

Strojinik stavbni strojni ključavničar, zanesljiv, trezen, oženjen, želi spremeniti službo. Cenjene ponudbe pod „Strojinik“ Gaberje pošta Celje, gostilna pri Lebiču. 3448

Pozor, mesarji! Opozorimo še enkrat vse mesarje na celnem Kranjskem, da morajo vse kože pošiljati na naše zbirališče kož gosp. Josipu Preskerju v Ljubljano, Poljanska cesta 73 in bodemo proti nim, kateri prodajajo kože strojarjem in tudi proti strojarjem strogo postopali. 3451

Centra za kože in usnje na Dunaju.

Lepo meblowana soba se odda starejšemu gospodu v najem. Poizve se v Ljubljani, škofja ulica št. 10, I. nadstropje. 3522

Dobrega psa-čuvaja kupi Kolinska tovarna kavnih prisoj v Ljubljani. 3521

Moško kolo s staro pnevmatiko je naprodaj v Kolodvorski ulici št. 35. 3451

Kovaškega učenca sprejme takoj Martin Bovear, Zagreb Vaska ulica br. 106. Pojasnila daje Šolski ravnatelj Jos. Christol, Ljubljana, Domobranska cesta 7. 3433

PRODAJALKA mešane stroke, z večletnimi spricvali, želi svoje mesto premeniti. — Naslov se izve pri upr. „Slov. Nar.“ 3526

Pnevmatiki (italijanske vrste) za obe kolesi se prodasta. — Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda.“ 3484

Iščem v najem skladišče ali skedenj oz. šupo. Cenj. ponudbe prosim pod „Najem“ na upravn. „Slov. Nar.“ 3529

Vsa Jugoslavija kupuje ročne mline za žito po najnižjih cenah samo pri edini češki zalogi ročnih mlinov JIRI FINKE, Praga II. na Moráni 5.

(Brez posebnih obvestil).

Luigi Chiozza, veleposesnik

Milka Chiozza roj. Petovar poročena.

Skodovacca-Ivanjkovci, 10. julija 1918.

3528

Uglaševalec klavirjev G. F. Jurásek

Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Edini specialist izvršuje vsa popravila te stroke.

PRI POMANJKANJU MOKE

je najboljši pripomoček „MEHLATA“-moka; je pridodati k vsem pekarijam, močnatim jedilom, kruhu, juham i. t. d., ker zaradi tega pecivo naraste, pridobi hranljivost, izdatnost, nasitljivost, lepo izgledanje, je sredstvo proti različnim boleznim. Vsebuje 10% sladkorih, 10% maščobnih snovi. Dobi se najmanj karton s 25 zaviti za K 75.— pri 5 kartonih še 10% popusta. Mala prodaja je K 350.— Za event. vprašanja se prosi znamka. 2137

A. POSTRZIN, GRADEC, Stajersko, STEYRERG. 60/II., COMMISSION „MEHLATA“.

Dve veliki veseloigri V KINO CENTRAL v deželnem gledališču.

Sobota 13. julija ob pol 6, 7. in 9. zvečer, nedelja 14. julija ob pol 5, 6, 7. in 9. zvečer, ponedeljek 15. julija ob pol 6, 7. in 9. zvečer:

Dve veliki veseloigri

Princ Sami Prvo vrsta dvorna veseloigra v 3 dejanjih. — Sestavljen Ernest Lubitsch. — V glavni vlogi vesela OSSIE OSWALD.

Stric iz Meksike Srčkana veseloigra v 3 dejanjih. — V glavni vlogi slavni komik Arnold Rieck. — Ni za mladino.

Sobota 13. julija ob 4. popoldne, nedelja 14. julija ob pol 11. dopoldne, ponedeljek 15. julija ob 4. popoldne: 3488

velike predstave za otroke. Krasni novi filmi

URARSKI pomočnik išče stalno mesto na deželi s hranom. Ponudbe naj se blagoviti poslati na upr. „Slov. Nar.“ pod „Urar št. 99“.

Zahvala. Poštenemu najditelju moje torbice, katero sem v Lescah na kolodvoru prejela, in katerega ime mi je neznan, se tem potom najiskrejeje zahvaljujem. Angela Weiss, Bled, Vila „Gorica“. 3524

VABILO na 9. redni občni zbor Kmetke hranilnice in posojilnice v Šent Vidu nad Ljubljano reg. zadr. z neomej. zavezo ki se vrši v nedeljo dne 21. julija 1918. točno ob 9. uri dopoldne v njeni pisarni.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odboritev rač. zaključka ter bilance za upravn. leto 1917.
5. Služajnosti. 3530

V Šent Vidu nad Ljubljano, dne 13. julija 1918. Načelstvo.

Štacuna z izložbenimi zatvori z dvema magacinoma in kuhinjo ev. s stanovanjem, Spodnja Šiška, Jernejeva ulica 205. — Vprašati v hiši II. nadstropje, na desno pri Lukežiču, ali v Ljubljani, Knafljeva ulica 5, III. nadstropje, vrata 7 od 1—2 popoldne. — 3514

Za pisarno se išče 2 sobi ali tudi celo stanovanje v sredini mesta. Ponudbe na: „Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani“. 3462

Deklica, stara 15 let, zmogljiva slov. in nem. jezika v govoru in pisavi, želi mesta učence v trgovini — Nastop takoj. — Naslov pove upravn. „Slov. Nar.“ 3461

Kupim trgovino na prometnem kraju, z nekaj posestvom. Cenjene ponudbe z natančnimi podatki pod: „Trgovina 3454“ na upravnistvo „Slov. Naroda.“

Vreče plačuje najbolje Jagoda, Gradec, Mariahilferstrasse 8, Kosakengasse 3. 3474

Srbečico, hraste, lišaje odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. postav. varovano „SEKAB-FORM“-mazilo. Popolnoma brez duha in ne maže. Poskusni lonček K 3.—, veliki K 5.—, porcija za rodbino K 12.—.

Dr. E. Flesch's Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

Zaloga za Ljubljano in okolico: Lekarstva „pri slatem jelenju“, Ljubljana, Marija trg. 880

Pozor na varstveno znamko „SEKAB-FORM“

Odda se takoj v najem štacuna in kuhinjo ev. s stanovanjem, Spodnja Šiška, Jernejeva ulica 205. — Vprašati v hiši II. nadstropje, na desno pri Lukežiču, ali v Ljubljani, Knafljeva ulica 5, III. nadstropje, vrata 7 od 1—2 popoldne. — 3514

PEGE rdečina na obrazu, rdeč nos, ogrce, prišče, gube in ohlapno kožo, vse napake polti odpravi z jam. staropreiskusena

Dr. A. RIXA pasta Pompadour. Popolnoma neškodljivo. Poizkušnja K 150, veliki lonček K 4.—. Dr. A. Rixa blizno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, steklenica K 5.—. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix. kosm. preparati. Dunaj IX., Lanklerergasse 6 E. Zaloge v Ljubljani: dr. A. Kanc, drog. „Adrija“, v Mariboru: Lekarstvo „Pri Angelju varhu“, „Pri Mariji pomočnici“ in drog. Wolfgram, v Trstu: parfumerija Andreuzzi, Korso 5. 34

František Šterba san. poročnik v rez.

Ela Šterbová roj. Sajovec poročena.

Ljubljana, 10. julija 1918.

3506

Anton Gantar Ljubljana, Mestni trg 9

oblastveno potrjeni vodovodni instalater in klepar 3504

naznanja slavnemu občinstvu otvoritev delavnice za vodovode in vsa v to stroko spadajoča popravila. — Specialist za naprave za gorko vodo in popravila aparatov vseh vrst, kakor tudi za kopalne peči.

Za solidno delo in primerne cene se jamči.

Nov kažipot za bolnike

Sestavljen sem spis, ki v njem tisočim trpečim kažem edino možno pot do ozdravljenja. Ta kažipot ne stane vinarja in ga pošiljem vsakomur, kdor se čuti bolnega, slabega in obupanega, zastoj. Moj spis je rezultat 50letnega študija in premišljanja, vsebuje celo množico praktičnih izkušenj in dokazov od odličnih mož znanosti.

Kdor se hoče rešiti bo sledil mojem pouku, ki je že tisočim pomagal. Naj je nastala bolezen vsled skrbi, tuge, prenapora, ali vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti, vsem trpečim, dela nevoljnim in neenergičnim pokazem znanstveno in naravno pot k ozdravljenju živčnih bolezni, nespanca, delamrznosti, telesne in duševne oslabelosti, trganja v udih, glavobola, ovir prebave in želodčnih težkoč ter mnogo drugih bolezni. Pišite še danes dopisnico in zahtevajte gratis in franko

moj kažipot!

Dopisnico naslovite: 2083

E. Pasternack, Berlin, N. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 456.

Služkinja, dobra kuharica ki je zmogljiva sama voditi gospodinjstvo, se sprejme, — M. Košak, zlatar Francovo nabrežje št. 31. — 3450

Kupim psa brakirja, čistokrvnega (tudi pisca) od 2—4 let starega, majhne postave. — Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“ pod št. 3425

Večje tvorničko posestvo s hišo za stanovanje in vrtno se proda nekje na Kranjskem. Samo direktni interesi brez posredovalcev naj pišejo pod „A. Z. 3241“ na upr. „S. N.“

Moško kolo skoraj novo, stara pnevmatika, se takoj proda pri Jos. Preskerju, Celovška cesta 82, Šiška-Ljubljana. — 3508

Proda se dobro ohranjen avtomat in gramofon in lepa veranda. — Kje, pove upravn. „Sloven. Naroda.“ 3367

Kmetška posest z živino in kmetijskim orodjem se kupi v Ljubljani ali okolici. Cene do K 100.000. — Lunder, Spod. Šiška, Kolodvorska ulica 192. 3406

Tesarje in mizarje proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje skrbijo) sprejme ANTON STEINER, Ljubljana, Jeranova ulica št. 11. 175

Išče se lokal za gostilno. — Kdo, pove upravnistvo „Slovenskega Naroda.“ 3507

Iščem za čas pošteno prijazno meblirano sobo v bližini glavne pošte. — Ponudbe do ponedeljka na upravn. „Slov. Naroda“ pod šifro: „Urednik 3465“.

Kdor ima ob nenadni izselitvi STANOVANJE 2 sob s pripadki, naj ponudi pod „ROSTOVAR“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda.“

Prevzame se dobro upeljana modistinska trgovina na prometnem kraju Ljubljane. Naslov pove upravn. „Slov. Naroda.“ — 3103

Prodasta se dve večji mizi (pripravi za večjo rodbino ali restavracijo) ter omare (kostni). Kje, pove upravnistvo „Sloven. Naroda.“ — 3509

Delavce in delavke sprejme takoj v službo strojna tovarna Samsa & Co v Ljubljani, Metelkova ulica 4. Zglaševanje od 4—5 popoldne. 2200

Prodajam 3 vagone smrekovega lubja (čresla). Ponudbe pod „Lubje Boh. Bistrica, Gorenjsko, poste restante.

Tovarniško podjetje na deželi išče zanesljivo, samostojno pisarniško moč

KONTORISTINJO ki je popolnoma večja slovenske in nemške korespondence te strojeplisja. Ponudbe z navedbo dosežanj službe s sliko pošiljajo naj se na „poštni predal 73“ Ljubljana. 3403

Novoporočena išče za avgustov termin

STANOVANJE obstoječe iz 1—3 sob ter potrebnih pritlikin. Popoln red in mlr. zjamčen. — Prijazne ponudbe naj se blagovito vposlati na upravnistvo „Sloven. Nar.“ pod „Novoporočena 3482“.

Hrastov in kostanjev les kupi tovarniško podjetje. — Prevzame tudi posamezne vagone. Prevzetje in plačilo takoj na vsaki postaji. — Ponudbe na S. Wehrberger, Trst, Chiozza 16. 3284

Naprodaj je 50 sežnjev suhih lepih bukovih drv. Cene zmerne, kupec bi jih moral sam voziti. — Več pove Aloisovec v Senčurju pri Kranju. 3419

V Gorici prodajam veliko trgovsko hišo v kateri se nahaja 5 trgovin in nad 200 sob. Hiša je moderno zidana v zelo dobrem stanju na lepem prometnem kraju v središču mesta. — Istotako prodajam tudi eno manjšo trgov. hišo. Pojasnila daje do 25. julija t. l. lastnik Anton Jelenec, Logatec. 3496

Kupimo vsako množino rabljenih sodov od vina ali žganja, po najnižjih cenah. Brata Wortmann, Sušak pri Reki.

Postrežnica

za nekaj ur popoldne se 1800. Razumeti mora nemško. Naslov v upravn. »Slovenskega Naroda«. 3316

KONTORISTINJA

prvovrstna moč v knjigovodstvu in korespondenci, se sprejme v večjo trgovino na deželi na Stajerskem. Vsa oskrba v hiši, plača po dogovoru. Naslov pove uprav. »Sloven. Narod« pod: »Lepa prilika 3478«.

Na Gorenjskem, tik železniške postaje in ob okrajni cesti se prodaja skoro nova enonadstropna hiša

z lepo lego v prometnem kraju. Pripravna je za vsako obrt, kakor tudi za penzionista, zraven je pol ora vrta. Direktni reflektanti naj stavijo ponudbe na uprav. »Sloven. Narod« pod: »Lepa prilika 3478«.

Za takoj išče

trgovca v Ljubljani posojilo v znesku K 100.000.— Denar bil bi jako varno naložen, zato jamči dobro idoča trgovina z velikim prometom ter veliko bodočnostjo. Posojilo se rabi za povečanje trgovine. Prijazne ponudbe pod: »Velik promet 3487« na upr. »Sloven. Narod«.

Županstvo Jesenice sprejme takoj

mesoglednika in občinskega redarja

z dobro plačo. Prednost imajo za redarja, ki so bili še popreje uslužbeni kot redarji. 3411

Eno in dvovprežna

kočija brinjeveca

se ceno prodaja. Polze se pri Karol Novak, kamnoseški mojster, št. Vid pri Ljubljani.

Ženitna ponudba.

Naobrazen mlad gospod, invalid, se želi priženiti k mladi gospodini, ki bi imela trgovino in znati tudi posestvo zraven ali kako boljšo gostilno, tudi lahko na Spodnjem Stajerskem. Vpoštevajo se tudi mlade vdove brez otrok. Ponudbe, če mogoče s sliko, na upravništvo »Slovenskega Naroda« pod »invalid 3305«. — Tajnost strogo zadržana.

Pristavnik (majer)

oženjen če tudi z dvema otrokama, ki govori slovensko in nekoliko nemško, spreten v sadjarstvu in vinarstvu, žena pa v prsičereji, se išče za sredo avgusta na neko posestvo na Spodnjem Stajerskem. — Deputat ali polna prehrana, plačilo po dogovoru. Trajno mesto. — Ponudbe pod: »Majer 403/a« na Kienreicha, Annonzen - Expedition, Gradec.

Kupi se

hiša ali vila

s primernim vrtom. Ponudbe pod »347/13424« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive lase in brado hitro temno pobarva. 1 steklenica s poš. vred K 3.25

Rydyol je ružnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštno vred K 2.45.

Naslov za naročila: Jan. Grolich, Engel - Drogerie, Brno št. 639, Moravsko.

Dne 18. julija 1918 dopoldne ob 8. uri se vrši v Gradcu, Griesplatz, kavarna „Berlin“ javna dražba vse kavarniške opreme in pohištva, obstoječega iz dveh Seifert-Wendlovih biljardov, 50 marmornatih miz, 120 Thonetovih stolov, zof, kuhinjske opreme, servisov iz porcelana, srebra, stekla itd. Interesenti se vabijo k vdeležbi. 3494

VAROVALCE PODPLATOV za vsako obutev pripravne nudi samo preprodajalcem 3470
Sohlenshonervertrieb L. Braunstein, Dunaj I. Grlechgasse 7.

Prva kranjska medicinska drogerija parfumerija, fotograf. manufaktura ltd. Olasv. koncesijonirana prodaja strupov. Ustanovljena leta 1897.
ANTON KANC Ljubljana, Zidovska ulica I. Ceniki na razpolago.

Obrtna centrala za obnovitev Goriške

r. z. z. o. z.

razpisuje sledeča službena mesta: I. Tehnični vodja pisarne, ki naj ima večletno prakso v nadstavnem stavbarstvu in je sposoben popolnoma samostojnega dela. V poštev pride le inženir po poklicu. II. Stavbeni tehnik, zmožen samostojnega izvrševanja načrtov in proračunov, vodstva ter nadzorstva na stavbiščih. III. Eno ev. več moških ali ženskih pisarniških moči, ki naj bodo vešč strojnega pisanja, stenografije, slovenskega in nemškega jezika, ev. tudi laščine. 3452

Nekolekovanе prošnje z natančnimi podatki o sposobnostih, dosedanjem službovanju in spričevanju naj se vlagajo pri Zavodu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22. Navede naj se termin, s katerim je mogoče nastopiti službo. — Moški prosilci naj navedejo natančne podatke o vojaškem razmerju.

„VICTORIA“ zak. zavarovana varstvena zapora.

Ključalnica v ključalnici! Svetovni patent! Senzacionalna iznajdba! Vsako vdrje z nepravim ključem onemogočeno. — Se da takoj in lahko pritrčiti na vsako ključalnico. — Navodilo k vsakemu ključu zastoj. — Vključ neprecenljivih prednosti čudovito ceno. 3468
Cena vsaki garnituri: Za vrata (z 2 ključema) K 8.— s pošto K 9.— Za vrata (z 2 ključema) ponikljano K 9.— s pošto K 10.— Za omare, miznice i. t. d. svetlo K 8.—, po pošti K 9.— Pazite na znakmo in zavržajte ponaredbe. Razpošilja se samo proti vpošiljati denarja naprej. Iščete se zastopniki! „VICTORIA“ tvornica varnostnih ključalnic in zaklepov Generalno zastopstvo: „Victoria“, Zagreb št. 25, Trunkova ul. 12 (Eravsko) Telefon 20-26. — Mestna prodaja Bazar Kónig, Hlca 20 in M. Drucker, Hlca 39.

NAZNANILO.

Usojam si slav. občinstvu v mestu in na deželi vljudo naznaniti, da sem prevzel kupnim potom

tvrdko J. Pogačnik

tovarna in zaloga pohištva v Ljubljani, Marije Terezije cesta,

katero bodem vodil pod dosedanjim imenom dalje.

V kolikor mi bode današnjim razmeram primerno mogoče, bodem skušal, da cenjene odjemalce kar najvestneje postrežem ter se priporočam

z odličnim spoštovanjem
Vido Bratovž.

NB. Moja dosedanja trgovina pohištva v Ljubljani, Stari trg 4, ostane nadalje kot podružnica novo otvorene trgovine pohištva J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta. 3520

Natečaj.

Na c. kr. višji državni obrtni šoli v Ljubljani je pričetkom šolskega leta 1918/19 popolniti naslednja 4 učna mesta IX. čin. razreda, in sicer: 1.) za zgodovino in zemljepis kot glavni, za nemščino ali slovenščino kot stranski predmet; 2.) za kemijo kot glavni, za matematiko kot stranski predmet; 3.) za stavbno stroko; 4.) za mehanično tehnično stroko. — Zahteva se srednješolski izpit, oziroma II. državni izpit na tehnični višji šoli. Na c. kr. ministrstvo za javna dela naslovljene prošnje je vložiti do 31. julija pri ravateljstvu. — Podrobnosti glej v uradnem delu »Laibacher Zeitung« z dne 6. julija. — Ravateljstvo c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani, dne 4. julija 1918.

SOLALI najboljši cigaretni papirji
trgovina z cigaretnim papirjem, darila z omrežno zavozo Seibusch & Co.

Prostovoljna prodaja posestev.

Proda se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Ljubljane, ceste ležeče posestvo v velikosti 240 oralov. Od tega je 15 oralov njiv, 5 oralov vrta in sadovnjaka, 4 orale travnika, 7 oralov vinograde, 180 oralov loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopji. — Cena 350.000 kron. Bližja pojasnila daje Mijo Ribič obč. tajnik v Netretcu pri Karlovcu, Hrvaško. 1656

BARVA ZA OBLEKE

Obleka pobarvana izgleda in nadomesti novo, če se pobarva le z najboljšo barvo. Vsa si lahko brez truda in stroškov prenove obleko bodisi iz kakršnega že blaga. Najmanjša pošiljatev 10 zavit. z navodilom s pošto K 10.20; trgovci 100 zavit. K 40.—, 1000 zavit. K 35.— za 100 zavitkov. — A. Postřin, Gradec, Stajersko, Steyrerg. 60/II. Commis. „Mehlata“.

Lepota je sreča!

Po dolgoletnem raziskavanju na polju negovanja lepote se je konečno posrečilo, najti novo metodo, po kateri se vse nadležne kožne nečistosti kot pege, zajedci, mozolji, gube, nosna in obrazna rdečica tekom nekaj dni sigurno odstranijo na kar zadobi obraz, tudi pri starejših damah, mladostno sveže rožnato lice. Učinek je presenetljiv in ta recept so siljano priporočili sloveči zdravniki. Tisoči prostovoljnih priznanj! Vsakomur dajem proti retour-znamki popolnoma zaslonj pojasnila. Pišite takoj na: L. Decker, Dunaj 56, Fredal 19, oddelek 36. 1129

Advokat

D. Fran Gabršček

posluje zopet 3321

v Gorici, ul. Caserma št. 13.

NE ZAMETUJTE DENARJA!

Ne kvarite oblek z raznimi vojnimi barvami!

Nudim Vam edino zjamčeno dobro, trpežno in blagu neškodljivo barvo za obleke „Internacional“ iz najstarejše in največje tovarne za barve.

Na stotine priznanih pisem vsakemu na razpolago. Razpošiljam samo I. vrste v sledečih barvah: črna, modra, temnozelenka, rdeča, temnordeča, vijoličasta, siva, rjava in rumena. Da se napravi temnomodra, se zmeša polovico črne, polovico modre.

Na zahtevo slovensko navodilo.

100 zavojev K 50.—
500 zavojev po K 45.— za 100 zav.
1000 zavojev po K 40.— za 100 zav.

Poštnine prosto pošilja 3376

Rudolf Cotič, Vrhnika.

Za vsakega trgovca velik zaslužek!

Plahte, prazne vreče in vinske sode

kupi v vsaki množini po vsakokratnih najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe se prosijo na: S. N. Neumann, Ljubljana, Poljanska cesta 49. — 3279

SUHE GOBE (jurčke)

kakor tudi druge zaplembe ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. M. RANT, Kranj. 2693

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trgovska firma J. Kulian, Kranj, Gor. Istotam se sprejme trgovski učenec.

Suhe gobe

kupi v večjih in manjših množinah in prosi ponudbe z navedbo množine Viljem Lederer, Praga 1, Stockhausgasse 860. 3331

Vžigalnike

na bencin komad K 4.— in K 6.— ima v zalogi F. E. KAISER, Ljubljana, Seidenburgova ulica št. 6. 2818

Proda se lepa vila

na Osješkem jezeru. Natančnejši podatki se dode v trgovini s perilom Hed. Šarč, Ljubljana, Seidenburgova ul.

KUPUJEM

pri meni kupljene šivalne stroje nazaj in plačujem po najvišji ceni. — Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: Jos. Petelinc

tovar. zaloga šivalnih strojev Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Pravi trčan med

kupuje v vsaki množini od čebelarjev. Ponudbe z navedbo cene naj se pošiljajo vletrgovini 3070

Pavel Šega Gradec, Grazbachgasse 30.

Iščem

spretnega fotografa, ga pomočnika sposobnega neg. retuše; tudi sposoben invalid se sprejme. — Spričevalo o dosedanjem službovanju in zahtevo plače se želi na naslov: Kuno Franz, fotografski atelje, Ljubljana, Wolfova ul. 6. — Istotam se sprejme deček s primerno šolsko naobrazbo, priden in pošten za učenca. Oglasitev starši oziroma varuhom se zahteva. — Nastop lahko takoj. 3351

Kupujejo se suhe češnje, borovnice ter letošnje gobe.

Ponudbe z navedbo množine in cene na tvrdko Josipa Val, Ljubljana.

Kupujem zmedene ženske lase.

Stefan Strmoli, Ljubljana, Pod Zrnančo št. 3.

POZOR! Zaradi vpošiljanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in slovarski dan samo od 9. do pol 1. in v nedeljo od 6. do 11. ure dop.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. okt. 1917: K 214,681.380.—

Delniška glavica in rezervni fond: K 103,000.000.—

C. kr. priv.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Assicurazioni Generali“). Ustanovljena 1864. — 33 podružnic.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. — Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno. — Brzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Decimalno TEHTNICO
staro in vendar dobro ohranjeno kupi
A. Mičej, v št. Vidu, pod Junj,
Koroško. 3338

Išče se mlad delavec
vjen konj. — Vpraša se v trgovini
Bratovič, Ljubljana, Stari trg 4. 3486

Krema za britje
najboljša kakovost, porabna brez vode
velik lonček K 6.—

MILO za britje
pristno, najboljša vrsta, 1 kg K 32.—
Po povzetju pošila M. Janker, eks-
portno podjetje Zagreb št. 15, Pe-
trinjska 3/III, Hrvatsko. 3286

Jabolčni mošt,
večja množina, se proda. Kupijo se
prazni sodi od mošta in vina. —
G. STELZER, 2941
WETZELSDORF pri GRADCU.

**Citronov in
malinov sok**
I. kakovosti umetno s saharinom mo-
čno posajen, koncentriran, izdaten
in stanovit, fin vonj in okus, razpo-
silja po povzetju od 5 kg naprej vsako
množino a K 10.— za kg 3343

Adolf Tosek, Praga,
Kr. Vinohrady št. 1274/17.

Čudotvorno šilo
samo K 4-90 šiva (šepa) kakor
šivalni stroj. Najboljša iznajdba
za krpanje usnja, strganjih čev-
ljev, konjskih opravi, odev vreč
in vseh vrst blaga obk. i. t. d.
Jamstvo za porabnost. — Cena
kompletnem šilu s sukancem, 4
različnimi šivankami in navodi-
lom za en komad K 4.90, 3 ko-
madi K 13.50. — Po povzetju pošila
M. Swoboda, Dunaj, III/2, Hies-
gasse 13-48. 2953

Miši, podgane, stenice, šurki.
Izdelava in razpošiljanje presku-
šeno radikalno učinkujočih uni-
čevalnih sredstev, za katera do-
bivamo vsak dan priznala pisma. —
Zoper podgane in miši K 5.— Proti
žoharjem in šurkom K 4.50. Tink-
tura zoper stenice K 2.— Uničevalec
moljev K 2.— Prašek zoper mrčes
K 1.50 in 3 K. Razpikovalce k temu
K 1.20. Tinktura zoper človeške uši
K 1.50, za živalske uši K 2.— Pra-
šek zoper uši v obleki in perilu K 2.—
Tinktura zoper pasje bolhe K 1.50.
— Prašek proti perutninskim
ušem K 2.— Tinktura zoper mrčes
na drevo in zelenjavi (rastlinske
škodljivce) K 3.— Pošila se po po-
vzetju. — Zavod za uničevanje mr-
česa M. Janker, Zagreb 15, Pe-
trinjska ulica 3. 2479

DAMSKA
MESEČNA PREVEZA
zdravniško priporočena
Varuje pred otišča-
njem, dobro vsesava,
pije, komoda in prak-
tična, varčuje perilo, se
dobro pere, ter ostane
vedno mehka. Komplet,
na garnitura K 12.—
18.—, na leta trpežna K 24.— 30.—
najfinjša pa K 36.— in K 42.—
Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk
izmišljalni aparat 40.—, 45.— E. Po-
siljatev diskretna. — Higijena blaga
trgovina Sl. Potoky Dunaj, VI.
Stieggasse 15. 1199

**Kupujem zamaške
in vreče** 3436
in plačujem za nove zamaške
do K 95.— za kilo, za stare,
že navrtane, pa ne zlomljene
zamaške do K 55.— za kilo,
dolge šampanjske zamaške,
ne umetne zamaške K 1.—
komad ter vreče do K 14.—
za komad. Prevzamem vsako
množino proti prejšnjemu
vzorcju in avizu po povzetju.
E. Landskroner,
nakupovalnica vreč in zamaškov,
Gradec, Lendkai 15.

Tiskarskega strojnika
sprejme takoj
Narodna Tiskarna
Zamaški.

Plačujem za nove zamaške za steklenice . . . kg K 90.—
za stare zamaške za steklenice (nezlomljene, ne umetno blago) . kg K 55.—
Prevzamem jih brez prejšnjega vprašanja po povzetju. — Tudi sam pridem
prevzemati. Jagoda, Gradec, Mariahilferstr. 8, Kosakengasse 3. — 3472

Zajamčen uspeh. Tisoče zahvalnih
Bujne, lepe prsi pisem na ogled.
dobite ob rabi med. 3345
dr. A. Rixa kreme za prsi garantirano neškodljivo za
vsako starost, zanesljiv
uspeh. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled
čudovitega učinka prodajajo lekarnari, dvorne parfumerije itd.
Poizkusna pušica K 5.—, velika pušica, zadostna za uspeh
K 10.— Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Rix preparati, Dunaj IX., Laskerergasse 6/E.
Zaloga v Ljubljani: drog. Kanc in „Adrija“. Zaloga v Mariboru: lekar. Schutzengel, Mar. pom. in parf. Nollman.
V Trstu: Perf. Andreuzzi, Corso 5.

Univerzalni ročni mlin.
(Obi. zav.)
Moj univerzalni ročni mlin je izborno
pripravljen za mletje maka, dišav, slad-
korja, kave, ovsenega riža, orehov,
pšenice, ječmena, ovsu, rižu, koruze,
riža itd. Ta mali mlin se je med vojo
no izvrstno obnesel in se lahko rabi
za vsako mleto za debelo in fino
mletje. — Teža okoli 1 kg. 3074
Komad stane K 24.—
Odpošilja se z Dunaja proti vpslatvi
zneska. — Generalno zastopstvo
Max Böhmel, Dunaj IV.,
Margaretenstrasse 27 :: Abl. P. 17.
Prospekt zastoj.

Alfonz Breznik
učitelj Glasbene Matice
in edini zaprli. strokov-
njak c. kr. dež. sodišča
Ljubljana, Kongresni trg št. 15
(Nasproti nunske cerkve.)
Največja in najsposobnejša trdka in izposojevalnica
klavirjev, pianinov in harmonijev na jugu Avstrije. Velikanska
zaloga vseh glasbenih instrumentov, strun in muzikali. Klavirje prvih
c. kr. dvornih in komornih trdk: Bösendorfer, Förster, Rudolf
Steinhammer, Hörl & Heitzman, Glos in Hofmann imam edino
izključno le jaz za Kranjsko v zalogi ter svarim pred nakupom falzi-
fikativnih navideznega „počelna“.

Seidlov stavbni sistem družba z om. z.
Dunaj V., Hauslabgasse 7-9.
Oddaja licenc
za pat. Seidlov stavbni sistem.
Pat. Seidlov kamen
je modern stavbni kamen za vsako zidanje.
40% cenejši — 56% prihranitve voznine.
Pat. Seidlov tram
je bistveno cenejši nego les ali železo.
Pat. Seidlovi stropi
že na leta najbolje preizkušeni, cenejši nego leseni
stropi. — Izdelovanje Seidlovega kamena za ope-
karnice precej dobičkonosnejše kakor izdelovanje
normalnih kamenov.
Izdeluje se lahko v vsaki obstoječi strojni
opekarnici. 3344

Št. 778/Apr.

Razpis natečaja.
Razpisuje se natečaj za mesto ravnatelja pri tu-
kajšnji občinski aprovizaciji. — Plača po dogovoru.
Prosilec mora dokazati z izpričevali sposobnost za vršenje
take službe, kakor tudi vsposobljenost v knjigo- in računovodstvu.
Prošnje je poslati do 20. tega meseca na podpisani odbor.
Pobliže informacije daje podpisani. 3499
Odbor općinske aprovizacije
v Buzetu, dne 10. julija 1918.
Predsednik:
Dr. Dušan Senčar v. r.

Kupujte le domač izdelek! to je
Emona
PRIZNANO NAJBOLEŠI
prah prašek
Dobiva se vseh prodajalnah!

Največja slovenska hranilnica!
Mestna hranilnica ljubljanska
LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3
Je imela koncem leta 1916 vlog . . . K 66,800.000—
hipotečnih in običajnih posojil . . . „ 27,600.000—
rezervnega zaklada . . . „ 2,500.000—
Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.
Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo
c. kr. deželne vlade.
Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.
Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti
5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti
najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.
V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno
Kreditno društvo.

150.000 K.
znači glavni dobiček
novih avstrijskih
srečk Rdečega križa
pri prihodnjem zrebanju 1. avgusta 1918.
Nadaljnji dobitki:
1 dobiček a K 30.000 10 dobitkov a K 1.000
2 dobitka a K 10.000 20 dobitkov a K 500
in mnogo majhnih dobitkov.
Do 1920 vsako leto 4 zrebanja.
Vsaka srečka mora do 1956 biti vlečena vsaj z najmanjšim
dobitkom.

Nabavna cena 45 K
Proti odpošiljati tega zneska in 70 vin. za rekomandacijo in efektivni
prometni davek se kupcu nemudoma dopiše originalna srečka. —
Cena na zmerne mesečne obroke:
3 kom. na 37 mesečnih obrokov a K 4-70
5 kom. na 37 mesečnih obrokov a K 7-80
10 kom. na 37 mesečnih obrokov a K 15-60
15 kom. na 37 mesečnih obrokov a K 22-40
Kupi na mesečne obroke dobe po nakazilu prvega mesečnega obroka
oblastveni dobitveni list s takojšnjo igraino pravico in naznanilo
številke. — Naročnici z bojišča naj naznanijo svoj domači naslov, ker
vrednostne pošiljate na bojišča niso dopustne. 3180
Avstr. poštnohranilničen račun Ogrski poštnohranilničen račun
146.995 35.000
Banka Josef Kugel & Co.
Poslovalnica c. kr. razredne loterije.
Dunaj VI., Mariahilferstrasse Nr. 105.

Prodaj
acetilenski APARAT
s pritiskinami. Cena po dogovoru. Kdo
pove uprava »Slov. Naroda«. — 3340

Proda se hiša
v Ljubljani na prometni cesti z go-
spodarskim poslojem, velikim dvori-
ščem in vrtom, gostilno in trgovskimi
prostorji. Direktni reflektanti naj sta-
vijo ponudbo na upr. »Slov. Naroda«
pod »Trg. hiša 3361“.

Iščem z avgustom na Bledu
stalno stanovanje
s 3 sobami in pritliklinami, oziroma
kupim hišico ali vilo z enim ali
dvema stanovanjema proti takojšnjemu
plačilu. — Ponudbe do 28. julija pod:
„Dom 8/3421“ na upr. »Slov. Nar.“

Kupujem umetno
zobovje
in splošno vse, kar je starinsko.
Posredujem pri prodaji posestev.
ALBERT DERGANČ, brivec
Franciskanska ulica 10. 1458

„Za večje posestvo na
Sp. Stajerskem se išče
oskrbnik:
z ženo, ki zna kuhati za večje število
stalnih delavcev. Oskrbnik mora biti
vešč poljedelstva in gozdarstva, ener-
gičen in trezen delovodja. Stanovanje,
kurjavo ter pridelke, kolikor jih na
posestvu zraste, da gospodar. Plača
po dogovoru. Prijave na zastopnika:
Dr. Anton Božič, odvetnik v Celju.

Izpuščaie
hraste, arbečice, grinte in druge
kožne bolezni odpravi hitro in si-
gurno Paratol, domače mazilo. Ne
umaže, je brez vonja, zato uporabno
tudi čez dan. Veliki lonček K 5.—
dvojni K 9.—. Dalje Paratol tresni
prašek za varstvo občutljive kože
škafitica K 3.—. Oboje se dobi prot,
vpslatvi zneska od Paratol-Werke
Apotheker Ulmer, v Budimpešti
VII-24. Rózsa utca 21.

Ščeti ali krtče
vsake vrste kakor tudi v vsaki mno-
žini, posebno krtče za tla iz kore-
nine in rižve slame ali iz perja, se
izdelujejo pri firmi A. Mičej, izdelo-
vatelj krtč in čopčev, v št. Vidu,
pod Junj, Koroško. — Več se izve
pri firmi. 3337

Kupim in plačam:
za nove zamaške za steklenice
kg K 85.—
za stare zamaške za steklenice
nezlomljene . . . kg K 45.—
za šampanjske naravno za-
maške dolge, nezlomljene (ne
umetne) komad . . . K 1.—
in jih prevzamem po povzetju
brez prejšnjega vprašanja.
Za vreče plačam komad do K 12.—
Na vprašanja odgovarjam takoj
eventualno brezplačno. 3374
Leopold Markus,
Gradec, Josefigasse 1.

Že sedaj je potreba, da
skrbite!
Jesensko gnojenje
je najvažnejše! — S težavami
dobite kajal, ki vsebuje
14% kalija,
zato prosim cenj. odjemalce, da
mi takoj podajo naročila, da
zamorem jeseni pravočasno po-
streči. — Pojasnila in skrajne
ponudbe na razpolago. — 3135
VINKO VABIČ, veletržec,
ŽALEC, Spodnje Štajersko.

Subskripcija

osmega avstr. vojnega posojila
traja do 17. julija 1918. Prijave sprejema po originalnih pogojih:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Stanje vlog koncem novembra 1917 ca. K 209,707.065-70.

Glavnica K 50,000.000.—.

Podružnica
v Ljubljani**Češka industrijalna banka**Sritarjeva
ulica št. 9.

Financiranje vojaških dobav.

::

::

Kredite za aprovizračne nakupe.

Vsakovrstne bančne transakcije.

Srečke c. kr. avstr. razredne loterije.

Nakazila vojnim ujetnikom.

Konj z opremo,

31 pesti visok, in 2 pol leta star, ruški poni, dober vozač in tekač, se prodaja. — Cesta na Loko, štov. 22 Trnovo, Ljubljana. 3326

Uradnik išče STANOVANJE

s kuhinjo, 2-3 sobami, v mestu ali v bližini mesta od avgusta ali septembra dalje. Ponudbe pod „Stanovanje“ na poštni predal št. 2, Ljubljana. 3415

Gospodična

ali inteligentna vdova srednje starosti, zdrava in redoljubna, se sprijame k trem otrokom v starosti 6-9 let. Reflektira se le na tako, ki ima potrebno izobrazbo za vzgojo in ljubezen do otrok. — Poletje na deželi. Naslov pove upr. „Slov. Nar.“ — 3442

Sesala
(cuciji)
za otroške steklenice
Cena 1 kom. K 3.—
4 „ „ 10.—
Po povzetju pošilja
A. BECHER, GRADEC,
Postfach 16. 3053

Zahtevajte zastoj in poštne prosto moj katalog s slikami ur, zlatnine, srebrnine, gred. inštr. itd.
JAN. KONRAD
c. in kr. dvorni založnik v Mostu (Brux) št. 1958.
Nikljaste ali jeklene anker-ure K 26, 28, 30, bela kovina (Gloria-srebro) goldin ali jeklo, remont. z dvojnimi pokrivalom K 35, 40, 50, 60, violine K 22, 24, 26, harmonike K 26, 28 in višje. Za ure triletna garancija. Pošilja se po povzetju. Izmena dopustna ali 651 denar nazaj.

Stampilje
vseh vrst za urade
društva, trgovce itd.
ANTON CERNE,
graver in izdelovatelj
kaučukovih stampilj
LJUBLJANA, Dvorski trg št. 1.

F. Batjel
Gorica — Ljubljana
Stolna ul. št. 2-4. Stari trg št. 28.
Trgovina in mehanična delavnica
Moška in ženska
dvočokolosa
šivalni in pisalni stroji,
gramofoni.
Električne žepne svetilke.
Najboljše baterije.
Posebno nizka cena za preprodajalce.

Zastopnik se išče!

Za oblastveno dovoljeni nadomestni predmet precej velike tvornice za živila se išče pri oblastvih in velikih konsumentih na Kranjskem najbolje uveljavljeni zastopnik. Ponudbe z navedbo reference pod „Behördlich bewilligt L. 759“ na Kleinreith, Gradec. — 3473

Vsaka dama naj čita

moje velezanimivo navodilo o modernem negovanju gradlj. Iskušen svet pri vpadlosti in pomanjkanju bujnosti. — Pišite zaupno na Ido Krause, Požun, Pressburg Ogrsko Schanzstrasse 2. odd. 41.

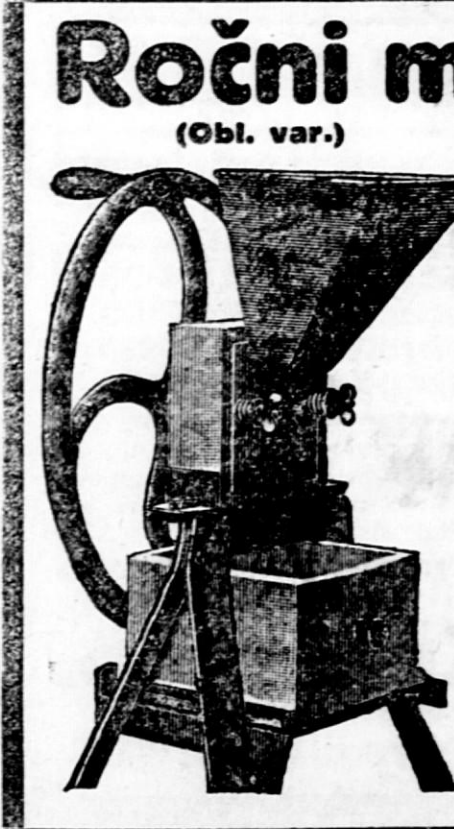
Modni salon Stuhly-MaschkeZidovska ulica št. 3.
Dvorski trg 1, Ljubljana.

— Priporočam —
:slamnike:
svilene klobuke in čepice
najnovejših oblik
za dame in deklice
Popravila se sprejemajo.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Priporočam
granate in ploščate na bencin vseh vrst in kres. kamenčke.
vžigalnike
Trgovcem popust.
Puch, Waffenrad, Rambler, Kosmos
vozna kolesa (brez pnevmatike), kolesne dele, gumijevo raztopilo itd. — Razne dele za šival. stroje, olje, čolničke, šivanke in dr. 3316
specijalna trgovina s šivalnimi stroji, kolesi
Ign. Vok, Ljubljana, Sodna ul. št. 7.

Za kritje streh najboljša, odbrana
STREŠNA OPEKA
navadna (Biberschwanz) in zarezana strešna (Strangfals) lastnega izdelka se dobiva v izvirni kakovosti in vsaki količini pri 3307
FRÖHLICH & BICHLER,
tvornica glinastih izdelkov KARLOVAC.
Izvoz in odprava dovoljena z dolensko železnico.

Ročni mlin za žito.
(Obi. var.)
Moj originalni ročni mlin za žito z masivnim hrastovim ali železnim okrožjem, predobitnikom in polžem, izboren za debelo drobljenje ali fino mletje vsake vrste žita, preprosto pa stanovitno izvršen, z izmenljivimi mlevnimi ploščami iz trjenega materiala in pri največji porabi skoro nepokončljiv. Model 4 z ročico za mali obrat, teža 7 kg, K 100.—. Model 5 z ročnim zamašnjakom za večji obrat, okoli 12 kg, K 120.—. Rezervne mlevne plošče K 14.— par. Masivna lesena ali železna stojala s predalom K 30.— posebi. — Razpošilja se z Dunaja proti vpošiljavi K 20.— naprej, ostanek po povzetju. Generalno zastopstvo
Max Böhnelt, Dunaj VI., Margaretenstrasse 27, Abt. P 17
Za preprodajalce. Prospekti zastoj. 3075

Kupim vsako množino ::
BOROVNIC
kakor tudi pozneje bezgove jagode za žganje kuhati. — Logar Franc, Hrastnik. 3381

Priporočam se tvrdka
JOS. PETELINC, LJUBLJANA
Istotam prodaja galanterijskega blaga, ter potrebščin za šivilje, krojače in čevljarje. Postrežba točna in solidna — cene zmerne.
blizu frančiškanskega mostu levo, ob vodi sv. Petra nasip 7.

Mimi Sark, Ljubljana
Hotel „pri Maliču“, soba 25., 26.
II. nadstropje.
Vedno zadnje novosti dunajskih modelov.
Popravila se okusno in točno izvršujejo.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Blago za obleke je v ceni tako poskočilo, da si ga morejo omisliti le najpremožnejši sloji. Staro in po-
pobarvano nadomesti no-
nošeno blago vo. Včasih že
zavrženo blago, pobarvano črno, kot novo!
modro, rdeče, rjavo itd. izgleda
Podpisana tvrdka se priporoča v to svrhu z zagotovilom, da bo cenjeno občinstvo kar najbolje zadovoljila.
Prva in največja parna barvarna in kemična čistilnica
Josip Reich, Ljubljana.
Tovarna: Poljanski nasip št. 4.
Podružnica: Selenburgova ulica št. 3.
Poštna naročila se točno izvršujejo.

Zaradi pomanjkanja osobja
se prihodnji teden v moji čistilnici
in sicer od 15. do 20. julija
ne more sprejeti perila v čiščenje
Nasprotno je pa vsak dan mogoče priti po očiščeno perilo. Z velepoštovanjem
KARL HAMANN.
3518

Žveplo za žveplanje
Surovo žveplo v kosih, mletu in v palicah 98% dobavljam v vsaki množini. — Kupujem: Selak oranžni in rubinasti, kafro, boraks, vinskega kamna kisline krist, gumi arabicum, salmiak, šmirgljevo platno, kopalov lak itd. — Anton E. Holder, Gradec, Haydug. 10. 3456

KLOBUKI
novi in stari, moški in ženski, klobučevinasti, mehki, blago brez luknji in moljev,
se kupijo v vsaki množini.
Ponudbe pod šifro „P. W. 1870“ na anončno ekspedicijo Rudolf Mosse, Praga II, Prikoppy 6. 3404

Vsakovrstne slamnike, slamnate torbice (cekarje) predprožnike, slamnate šolne priporočam gosp. trgovcem za obila naročila
FRAN CERAR,
tovarna slamnikov v Stobu
pošta Domžale pri Ljubljani.

Priporočamo krasne
BLUZE plašče, jopice, krila, kostume, nočne halje, perilo, modne predmete, športne klobuke in steklenice. Zelo solidna tvrdka:
M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9. Lastna hiša 2652
Fine
otroške obleke in krstne oprave.

JOS. ROJINA
modni atelje za gospode
= LJUBLJANA =
Franca Jožefa cesta 3.
Vojaške in uradniške
= UNIFORME =
po meri v najkrajšem času.

Rdečo deteljo repno seme, špinačo, motovilec
in vsa druga semena za jesen priporočam 3178
Sever & komp.
proje
Peter Lassnik, Ljubljana, Wolfova ulica.
Kupujemo
suhe GOBE, prazne vreče in vse vrste doma pridelana semena.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.obrestuje hranilne vloge po čistih
Rezervni zaklad nad K 1,000.000.**4 1/4 %**brez odbitka rentnega davka.
Ustanovljena l. 1881.